

GIJ
MOOGT HET NAVERTELLEN.

Proza en Poëzie voor de Jeugd.

DOOR

J. H. DUISDEIKER Lz.

Met 4 gekleurde plaatjes.

AMSTERDAM. — J. VLIENER.

GIJ MOOGT HET NAVERTELLEN.

GIJ MOOGT HET NAVERTELLEN.

Proza en Poëzie

VOOR DE JEUGD,

DOOR

J. H. DUISDEIKER Lz.

MET VIER GEKLEURDE PLAATJES.

DERDE DRUK.

BUSSUM,
J. H. DUISDEIKER L. JRSZ.

Snelpersdruk van A. Hoogenboom te Amsterdam.

VOORWOORD.

Dat dit Boekje het getal kinderwerkjes vermeerdert, valt gemakkelijk te begrijpen. Vraagt men: waartoe die vermeerdering? Het antwoord luidt als in het vroeger uitgegevene: „Al weér wat nieuws;” de toepassing der spreuk ook op het gebied van kinderlectuur: verandering van spijs doet eten!

Wat daar in het oog gehouden is: der jeugd te leeren gevoelen, er waakt een Voorzienigheid, en Hare leiding te volgen bij de dankbare overtuiging, dat alleen Zij wijs en goed in Hare handeling is, treedt ook hier op den voorgrond.

Dat gevoel in het hart der kinderen aan te kweeken, ten einde het op verderen leeftijd meer versterkt worde, zal wel nooit te veel kunnen plaats grijpen, daar een leven zonder geloof aan een hooger Bestuur, toch nimmer den naam van leven kan of mag dragen.

Met den wensch dat dit werkje, gelijk zoovele andere, bevorderlijk moge zijn ter bereiking van dat doel, wordt het vrijmoedig der jeugd aangeboden, vertrouwend dat een goed woord een goede plaats vindt.

Voor den Tweeden Druk.

Eischte de goede ontvangst dit werkje ten deel gevallen een tweeden druk, dankbaar voor die opname wordt hij het jeugdig publiek aangeboden. Het andermaal optreden, in vorm en inhoud gelijk aan zijn voorganger, worde bij vernieuwing gekroond, door het bevorderlijk zijn aan het doel, door den Schrijver voorgesteld: de vestiging en vermeerdering van dat geloof: „Er waakt een Voorzienigheid in wier hand der menschen lot volkomen veilig is”.

D.

Voor den Derden Druk.

Met diepen weemoed in het hart wordt door den Uitgever dezen derden, onveranderden, druk van den arbeid van zijn kortelings overleden, hem zoo dierbaren bloedverwant, der jeugd op nieuw aangeboden, met den hartelijken wensch dat het meer en meer bevorderlijk zij aan het doel dat de waardige overledene zich met de samenstelling voorstelde.

DE UITGEVER.

AAN MIJNE LEZERS EN LEZERESSEN.

Gij moogt, van 't geen gij hoort en ziet,
Niet alles navertellen;
Daardoor loopt gij zoo licht gevaar,
Om anderen te kwellen!

Maar 't goede, dat gij hoort en ziet,
Dat moogt gij navertellen;
Daardoor zult gij het pad der deugd,
Voor velen openstellen!

Onthoudt dan wat dit Boekje u zegt!
Gij moogt het navertellen!
Daardoor zal u, en menigeen,
Het goede vergezellen!

I N H O U D.

	Blz.
DE SCHOONMAAKTIJD	1.
EGBERT DE SCHAAPHERDER (<i>met een plaatje</i>)	3.
NEÉRLANDS VLAG OVERAL	19.
VROEG OPSTAAN	20.
DE BELOONDE DEUGD	22.
WILLEM BIJ HET SPINNEWEB (<i>met een plaatje tegen- over den titel</i>)	33.
DE SNEEUWVLOK	35.
DE WONDERHENGST (<i>met een plaatje</i>)	37.
ONZE OUDE MEID	52.
DE KUNSTSCHILDER	54.
DE DWAZE GEDACHTEN	70.
ZOO MEN DOET, ZOO MEN ONTMOET (<i>met een plaatje</i>).	72.
IK KAN NIET	84.
HET WAAR GELUK	85.
DE KOE	87.

DE SCHOONMAAKTIJD.

„De wereld is in rep en roer!”

Zong Jan zoo luid hij kon.

Maar 'k wed zag hij eens hier 't gewoel

Van al die fraaie schoonmaakboel,

Dat hij op nieuw begon!

Die schoonmaaktijd is dat een tijd!

Je weet in huis geen raad,

Want waar je gaat en waar je komt,

Een ieder knort, een ieder bromt

Dat je in den weg hem staat!

En wat je telkens noodig hebt,

Je lei, je rekenboek,

Waar of je zoekt je vindt het niet,

En dan nog het plezier, dat Griet,

De meid, je toegrauw: „zoek!”

Was ik hier baas: de schoonmaaktijd

Ging netjes aan een zij;

'k Zou zeggen: weet je wat je doet,

Stof maar zoo daaglijks wat het goed,

En zeker 't bleef daarbij!

Ma, die hem had gehoord, zei: „Piet

„Zou 't goed gaan zoo gij zegt?

„Ik weet de schoonmaaktijd geeft last.

„Maar wordt op reinheid niet gepast,

„Van niets komt iets te recht!”

„Denk eens, uw bovenkleed was rein,

Uw onderkleedren niet,

„Zou dan die uiterlijke schijn

„Voor uw gezondheid dienstig zijn,

„Zoo gij het daarbij liet!”

Piet sprak geen woord; hij voelde wel,

Zijn oordeel was verkeerd;

En brak de schoonmaaktijd weêr aan,

Er werd geen enkele klacht gedaan,

Dat had hij afgeleerd!

EGBERT DE SCHAAPHERDER.

Reeds begon de zon in het westen weg te zinken, toen de jonge Egbert onder het zingen van zijn avondlied, te midden zijner schapen, aan den voet van het gebergte, rustig en vroolijk ter neder zat.

„Goeden avond!” riep hem een forsich gespierd en in krijgsmansgewaad gekleed man toe; „zoo aan het zingen, dat hoor ik liever dan dat steunen en klagen zoo als sommigen doen, dat is zoo het bewijs van geen lust in het werk te hebben!”

„Daaraan ontbreekt het mij gelukkig niet, Heer Overste, en dan denk ik zoo: de goede God is toch wel een lied waard, dat Hij aan mij gedacht heeft door mij lust en kracht tot mijn werk te verleenen!”

„Recht zoo mijn jongen, maar zeg eens heb je ook verstand van het weêr; mij dunkt, je beroep brengt dat zoo mede, meest altijd in de open lucht, dan wordt je van zelf een weêrkenner!”

„Of ik verstand van het weêr heb? Zeker; heeft Mijnheer daar belang bij?”

„Juist geraden; morgen moet ik noodzakelijk uit

stad, en daarom zon ik gaarne willen weten, hoe het dan met het weêr zal staan!"

„Wat weêr het morgen zijn zal, Heer Overste; ik zal maar zeggen zoo als mijn goede Maarten zegt: „het zal weêr zijn zooals het mij belijft!"

„Zoo als het mij belijft", zeide de Overste, verwonderd, terwijl hij hem sterk in de oogen zag, „hoe moet ik dat begrijpen?"

„Zeer eenvoudig Heer Overste! het zal morgen weêr zijn zooals God het belijft, en wat God belijft, belijft ook mij, dus zal het morgen weêr zijn zoo als het mij belijft!"

Getroffen door dit antwoord drukte hij hem de hand, zeggende: „jongen, groot is je geluk, zulk een tevredenheid vindt men niet overal!"

„Toch wel waar God gedant en gebeden wordt, hervatte Egbert, en dat wordt Hij bij mij te huis, dat verzeker ik u!"

„Dat is een bewijs dat gij brave ouders hebt, want zonder hen zoudt gij dit wellicht niet weten."

„Brave ouders!" zuchtte Egbert, terwijl een traan hem langs de wangen rolde.

„Hebt gij dan geen ouders meer?" vroeg de Overste.

„Mijn vader heb ik nooit gekend," antwoordde Egbert, „daar ik, zoo men mij gezegd heeft, een jaar oud was, toen hij stierf, en mijn moeder".... hier werd hem door aandoening het spreken belet.

De Overste zag hem met weemoed aan en wilde hem door verder vragen niet meer bedroeven.

Toen hij weder tot eenige kalmte gekomen was, zeide hij met een krachtige stem: „maar de goede Maarten, van wien ik u zoo even sprak, die mij na dien ongelukkigen morgen, bij zich in huis genomen en als kind behandeld heeft, die heeft mij den hoogen God als zulk een liefdevol God leeren kennen!”

Hoewel de Overste den knaap moedwillig geen leed wilde veroorzaken, was hij toch nieuwsgierig iets meer van de reden zijner stilzwijgendheid omtrent zijne moeder te weten, en zeide: „dan hebt gij Moeder misschien plotseling door den dood verloren?”

„Dat niet Heer Overste, ik durf het haast niet zeggen, maar daar het buiten mijn toedoen is, zal ik u mededeelen, zooveel ik er van weet. Toen mijn vader gestorven was, bleef Moeder met mij over. Ieder had medelijden met haar, en, daar Vader nog eenig geld had nagelaten, raadde elk haar aan om een kleine affaire te beginnen, ten einde zoo voor haar en mij met eere het dagelijksch brood te verdienen.

Onder die menschen was ook een vrouw, die ons van nabij kende, en Moeder beloofde haar in alles behulpzaam te zullen zijn.

Deze vrouw was, zooals gebleken is, een slecht mensch, die gebruik van Moeders ongeluk maakte, zodat Moeder van alles wat zij bezat van tijd tot tijd beroofd werd. Toen zij zag, dat Moeder niets meer bezat, verliet zij haar en ons dorp, zonder dat iemand ooit iets verder van haar gehoord of gezien heeft. In dien

treurigen toestand bleef Moeder met mij alleen; zij schaamde zich om langer op ons dorp te toeven, omdat velen haar voor die vrouw hadden gewaarschuwd. Wij vertrokken van daar naar deze streek, doch daar niemand ons hier kende, en Moeder geen geld bezat om een week te leven, veel minder om iets te beginnen, werden armoede en ellende zoozeer ons deel, dat Moeder geen raad meer wist om in ons levensonderhoud te voorzien. Wanhoop schijnt Moeder tot een of anderen ongelukkigen stap gebracht te hebben, hetzij tot zelfmoord of tot stil verlaten van onze woning, want op een morgen, juist toen ik acht jaar oud was, miste ik haar bij het ontwaken.

Nooit vergeet ik dien morgen, nu ruim zeven jaar geleden; overal liep ik schreiend rond, terwijl ik niets kon uitbrengen, dan: Moeder weg! Moeder weg!

Alles, dat heugt mij nog, werd in het werk gesteld, om Moeder op te sporen, doch te vergeefs.

Ieder had medelijden met mij, en nog hoor ik de goede Maarten tot zijn vrouw zeggen: Wat dunkt u, zouden wij, daar wij toch geen kinderen hebben, dat ongelukkig kind niet tot ons nemen; daarom zullen wij geen bete broods minder hebben, de goede God wil toch, dat wij ons over den wees ontfermen, en dan zal Zijn zegen niet van ons wijken.

Van dien oogenblik kwam ik in het huis van die brave menschen, waar ik een leven heb als ware ik hun eigen zoon, en daar mijn Vader, zoo noem ik hem, herder is, zoo ben ik hem behulpzaam, en daar de

goede Maarten en zijn vrouw, tegen wie ik Moeder zeg, altijd in vrede leven en God liefhebben, en mij altijd voor oogen houden: Gods doen is wijsheid en liefde; gelukkig de mensch die dat in gedachte houdt, hij kan veilig op Zijn hulpe hopen; daarom Heer Overste ben ik zoo opgeruimd en welgemoed, want ik zou niet weten wat ik nog te wenschen had om gelukkiger te zijn dan ik ben!"

De Overste, getroffen door het verhaal van den jongen herder, drukte hem de hand, zeggende: „nu vaarwel, houd u maar altijd aan God en den goeden Maarten en zijn vrouw, en wees verzekerd dat ik altijd aan u denken zal, want nimmer zal ik het weêr aanschouwen of ik zal zeggen weêr zooals het Maarten en Egbert de herders believen!"

Toen Egbert te huis kwam, verhaalde hij Maarten en zijn vrouw het gehouden gesprek met den Overste.

„Een goed gesprek jongen!" zeide Maarten, „dat kan nut doen, en wie weet of het u nog niet later tot een zegen kan zijn, daar God dikwijls uit vroeger gebeurde zaken groote dingen doet voortkomen, want Zijn doen is voor ons menschen meestal ondoorgrondelijk."

Eenige jaren gingen voorbij zonder dat er iets bijzonders in het gezin van Maarten plaats had; men leefde er in vrede, bij het genot van Gods zegen in ruime mate op den arbeid te mogen ontvangen.

Eindelijk was de tijd daar dat Egbert werd opgeroepen om als krijgsman den lande te dienen.

Met groote bezorgdheid ging men het uur des af-

scheids te gemoet, daar het vertrek van Egbert een groote verandering in het tot nu toe zoo gelukkig gezin zou te weeg brengen; doch Maarten, die altijd geloofd en geleerd had, dat God in al Zijn handelen wijsheid en liefde ten toon spreidt, al begrijpt de mensch dit niet altijd, zeide tot Egbert: „nog weinige oogenblikken, en gij zult ons, zoo wij wenschen slechts voor eenigen tijd verlaten, dat moet u niet ontmoedigen, integendeel het moet u aansporen om ook onder anderen zoo te werken als gij bij ons gedaan hebt. Met God kunnen wij overal tot zegen voor de wereld en ons zelve zijn. Hij is aan geen tijd of plaats verbonden om ons te beschermen. Moed gehouden mijn jongen, en vergeet nooit, wat eens een groot profeet tot de krijgslieden, die hem hoorden, zeide: „wanneer gij door steden of dorpen trekt, plundert niet, doet niemand overlast, maar weest tevreden met uw soldij!” en dan zult gij, wanneer God u in het leven spaart, tot in hoog geklommen jaren met blijdschap terug zien, op den kring, waarin Hij u zal plaatsen, om voor korten tijd werkzaam te zijn!”

Treffend was het afscheid; Maarten en zijn vrouw brachten hem met tranen in de oogen, als om strijd het „vaarwel” toe; terwijl Maartens vrouw hem nog snikkend toeriep: „mijn goede Egbert, onthoud het altijd wat de wijze koning zeide: die over zijn geest, zijn driften heerscht, is sterker dan die een stad inneemt!”

Wel was het hem in den aanvang vreemd, omdat

er tusschen het stil en vreedzaam herdersberoep en het woelig en nooit bestendig krijgsmansleven een groot verschil bestaat, doch het duurde niet lang, of hij was zooals men zegt ook daar te huis, daar hij door allen met wie hij omging werd bemind en niet het minst door zijn Overste.

Nauwelijks was hij een jaar in dienst geweest, of de oorlog riep hem en zijn krijgsmakkers op om den vijand te bestrijden.

Toen zij gereed stonden om op marsch te gaan, zeide een der Oversten: „zoude het nu nog weêr zijn zoo als Egbert de herder het belieft, wanneer de kruidwolken boven en rondom de hoofden zullen zweven, en de kogels zullen dreigen om in één oogenblik het leven te ontnemen?”

Verwonderd zag hij den Overste aan, want wat hij had kunnen verwachten, wel zeker die vraag niet.

„Ja, ja kameraad,” zeide de Overste, „die vraag is in vollen ernst gedaan!”

Bij dit nadrukkelijk zeggen herinnerde hij zich het voor eenige jaren gehouden gesprek met den Overste toen hij zoo rustig bij zijn schapen zat, en zeide met een heldere stem: „Wat Egbert de schaapherder toen zeide, Heer Overste! dat zegt nu Egbert de krijgsman, wat God belieft, belieft ook hem; belieft het God hem in den oorlog te beschermen, zoodat hij het leven behoudt, dan hoopt hij zijn verder leven tot eer van God aan te wenden; belieft het God dat hij sneuvelt, dan hoopt hij te sterven met de ge-

dachte, ik liet mijn leven voor mijn Vorst en mijn land, en dan gaat hij over in dat land waar het eeuwig vrede zal zijn, bij zijn God in den Hemel!

„Bravo!” riep de Overste „als allen er zoo over denken, dan kunnen en mogen wij op Gods hulpe hopen!”

Getroffen door Egberts moedige taal riepen allen als uit eenen mond: „Egbert is onze man, wij willen doen zooals hij, leve de Koning! leve de Overste! leve Egbert!”

Moedig werd door de beide legers gestreden, tot dat eindelijk de overwinning behaald werd door het leger, waarbij Egbert in dienst stond.

Onder de vele gewonden in den strijd behoorde ook Egbert. Een sabelhouw had hem een gevaarlijke wond aan den arm toegebracht, waardoor hij in het hospitaal ter genezing werd opgenomen. In den aanvang vreesde men voor het behoud des arms, doch eenige dagen later verklaarde de geneesheer, dat hem de arm niet behoefde afgenomen te worden, maar dat hij door eene uit de wond ontstane stijfte, toch voor het grootste gedeelte onbruikbaar zoude worden.

Door zijn geduld en minzaamheid genoot hij ook daar spoedig de liefde en achting van allen, die hem omringden, en wanneer zijn smarten het hem vergunden, zijn legerstede te verlaten, dan was het zijn liefkoosd werk om de overige lijdens niet alleen met een bemoedigend woord toetespreken, maar hen zelfs behulpzaam te zijn met de oppassers in het verbinden hunner wonden.

Dit trok de opmerkzaamheid tot zich van den Overste, met wien hij zoo dikwijls gesproken had en die hem bijna dagelijks kwam bezoeken, alsook van allen, die in het hospitaal werkzaam waren.

Toen de dag van zijn vertrek uit het hospitaal daar was, liet de reeds genoemde Overste hem bij zich ontbieden. „Kameraad!” zeide hij, „gij hebt u ferm gedragen en getoond, dat je zeggen: wat God belijft, belijft ook mij, niet alleen in woorden bestond, maar ook in je geheelen wandel bleek. Dit was de reden, dat allen die je leerden kennen, je achtten en beminden; daar je nu door het ongeluk dat je trof voor den krijgsveld en voor de meeste maatschappelijke betrekkingen ongeschikt geworden bent, en men heeft opgemerkt, dat je een bijzondere wijze bezit om met lijdenden om te gaan, zoo zijn de geneesheeren en het bestuur van het hospitaal op de gedachte gekomen, om je tot geneeskundige op te leiden; de kosten daaraan verbonden staan voor hun rekening, wat dunkt je, zou je er zin aan hebben?”

Naar antwoord behoefde de Overste niet lang te wachten, want aan de glinsterende oogen kon hij bemerken, dat hij er geheel mede instemde, en toch zag hij, er lag hem iets op het hart, dat hij gaarne wilde uitspreken.

„Hoe is het kameraad! geen moed om ja te zeggen?”

„Moed en geen moed, heer Overste! moed, omdat ik niet ontkennen kan, dat het mijn lust geworden is lij-

denden te hulp te komen, en geen moed, omdat ik niet gaarne iets zoude doen zonder de toestemming van mijn goeden Maarten en zijn vrouw; naast God ben ik alles aan hen verschuldigd; hadden zij zich niet over mij ontfermd, wie weet wat er van mij geworden was, en daarom zou ik vreezen dat ik bij niets op zegen zou mogen hopen, wat ik buiten hun voorkennis ondernam!"

„Dat antwoord was ik wachtend kameraad! en ik moet je zeggen, het doet mij goed, want van den dankbare is iets goeds te hopen, en daarom heb ik gedacht, je acht dagen verlof te geven ten einde Vader Maarten en zijn vrouw over de zaak te raadplegen!"

Egbert had geen woorden genoeg om den Overste zijn erkentelijkheid te toonen; met groote vreugde nam hij het verlof aan en begaf zich zoo spoedig mogelijk naar de woning, waar hij zooveel genoegelijke dagen had doorleefd.

Toen Egbert de woning van Maarten en zijn vrouw binnentrad, behoefde men niet te vragen wat er in het hart van die goede lieden omging; aan vragen en wedervragen scheen geen einde te komen, en toen hij de groote reden van zijn onverwachte komst meldde, toen was het hun of hij in een vreemde taal tot hen sprak, zoo verwonderd zagen zij elkander aan.

Eindelijk zeide Maarten, terwijl hij zijn vrouw aanzag, „hoor eens mijn jongen, je weet, niets was ons aangener dan alles te doen wat wij konden, om

je geluk te bevorderen; is het je volkomen zin om eenmaal als geneesheer werkzaam te zijn, dan, niet waar vrouw? geven wij volkomen toestemming en danken God, dat wij het eerste middel in Zijn hand mochten zijn om je tot zulk een nuttigen stand in de maatschappij voor te bereiden. Wat wij je altijd zeiden, en wat gij tot heden met Gods hulp hebt opgevolgd, herhalen wij: Vrees den Heer en houd Zijn geboden. Tot op dezen oogenblik hebt gij er u goed bij bevonden, en niet dat wij twijfelen aan je goede voornemen, maar gij weet zelf, de verleiding is groot, en daar gij nu weder in andere kringen zult optreden, daarom bid gedurig God, dat Hij ook daar uw Leidsman moge blijven!"

Maartens vrouw wist niet wat te zeggen; zij drukte hem aan haar hart en verheugde zich reeds in de toekomst, als zij haar Egbert als geneesheer zou zien.

Na een welvolbrachte studie werd Egbert bevorderd tot doctor in de geneeskunde. Hij bleef als zoodanig in de militaire hospitalen zijn nieuwe betrekking uitoefenen. Allen die hem met raad en daad hadden bijgestaan mochten zich verheugen, dat zij zulks niet te vergeefs gedaan hadden, daar het in alles, vooral in de zorg die hij aan de zieken besteedde, bij vernieuwing bleek, dat het bij hem waar bleef: „wat God belijft, belijft mij," de vervulling van dat gebod: „heb uwe naasten lief als uzelfen!"

Maarten en zijn vrouw waren als buiten zich zelve van vreugde over de bevordering van Eg-

bert; overal spraken zij van hun Egbert den dokter.

Twee jaren had hij met ijver en nauwgezetheid het belang der zieken behartigd, toen hij in een der groote garnizoensteden verplaatst werd: ook daar won hij spoedig het vertrouwen van allen, die hem leerden kennen.

Onder dezen behoorde ook de geneesheer van het algemeen Stads-Ziekenhuis, door wien hij dringend werd uitgenoodigd deze nuttige inrichting te komen bezichtigen; een uitnoodiging niet alleen vereerend, maar ook hoogst aangenaam, daar hem elke plaats en elke gelegenheid, die dienstbaar konden zijn ter vermeerdering van zijn kennis en ter bevordering van het geluk der medemenschen, welkom waren.

Op een der groote zalen, trok onder de vele zieken, een reeds bejaarde vrouw, in een breeden ziekenstoel, nabij een goed gestookte kachel, gezeten, bijzonder zijn aandacht.

„Dat is in waarheid een diep beklagenswaardige,” zeide de geneesheer. „Ruim acht jaren werd zij hier verpleegd; het schijnt dat een verborgen leed, dat haar trof, meer de krachten ondermijnt dan wel de ongesteldheid des lichaams. Gedurig begint zij luide te schreien, en vraagt men haar dan, wat de reden dier droefheid is, soms zwijgt zij, soms roept zij gillend: mijn kind! mijn kind! en dan is het haar of zij in het spreken belemmerd wordt!”

Bij het verhaal van den geneesheer was het of Egbert den grond onder zijn voeten voelde wegzinken;

een weinig tot zich zelve gekomen zijnde, zeide hij tot de ongelukkige: „hoe gaat het?”

Op die vraag zag zij hem met een diep doordringend oog aan, loosde een zucht, en zeide met zwakke stem: „treurig Mijnheer! het is mij beter te sterven dan te leven, mijn leven is geen leven meer; mijn kind! ach mijn kind!”

„Gij hebt dus nog een kind?” hervatte Egbert met groote krachtsinspanning, want het was hem of een stem hem influisterde: „dat kind zijt gij!”

„Ik weet niet of het leeft of dood is!”

„Is dat kind dan misschien op volwassen leeftijd naar Oost of West vertrokken, en hebt gij sedert dien tijd geen bericht ontvangen?”

„Groote God ware dat zoo; ik zou kunnen berusten, maar ik... ik heb mijn kind verlaten!”

„Uw kind verlaten?”

„Ja verlaten, zulk een ontaarde moeder ben ik!”

„Hebben de tegenspoeden u ook zoo ongelukkig gemaakt?”

„Dat hebben zij; tot mijn twee en dertigste jaar was ik de gelukkigste vrouw op aarde, maar toen, o God! hoe kon ik zoo ontaard zijn!”

Zij kon niet verder voortgaan, en Egbert, het werd hem hoe langer hoe banger.

Als uit den slaap ontwakende hief zij het hoofd op en vervolgde: „toen stierf mijn man, een man die alles voor mij was; hij liet mij achter met een kind, een zoon, toen een jaar oud. In dien treurigen toe-

stand, bood ieder mij hulp aan; ook een vrouw aan wie ik mij helaas toevertrouwde, en die mijn ongeluk bewerkte, daar zij onder den schijn van hulpvaardigheid mij van geld en goed beroofde. Van alles ontbloot verliet ik de plaats mijner woning; groot was mijne ellende; ik wist geen enkele bete broods meer te vinden voor mij en mijn kind; alles scheen tegen mij; mijn kind van honger te zien sterven, dat kon ik niet, en ik nam het rampzalig besluit mij het leven te benemen in de hoop, dan zal een ander medelijden met het verlaten kind hebben.

Mijn besluit was genomen; de achtste verjaardag van mijn lieveling zou mijn sterfdag zijn.... Waarom een moeder zoo wreed o God! maar dank Uwe liefde, Gij wildet toch als geen zelfmoordenares mij in het verderf storten; maar mijn kind, mijn kind, vreeselijke gewetensangst!"

Andermaal viel zij in onmacht neder; richtte na eenige oogenblikken het hoofd weder op, en riep zuchtend: „waak of droom ik, zag ik mijn kind, mijn lieveling, mijn Egbert?"

Nu kon Egbert zijn gevoel geen wederstand meer bieden, viel de kranke om den hals met den uitroep: „Ja gij ziet uw Egbert, gij droomt niet!"

Sprakeloos lagen zij in elkanders armen geklemd; de geneesheer wendde alles aan, om het fel geschokte zenuwgestel van moeder en zoon weder tot kalmte te brengen.

Het eerste wat Egbert in het werk stelde was, om

zijn wedergevonden moeder overeenkomstig zijn stand in de maatschappij te verzorgen. Die verzorging en het hernieuwd genot van haar kind te bezitten, deden haar in krachten toenemen, zoodat het bleek waarheid te zijn wat de geneesheer gezegd had: „verborgen leed ondermijnde meer dan lichamelijke ongesteldheid haar krachten.”

Wie onbekend mocht blijven met de blijde en nooit gedachte ontmoeting van moeder en zoon, zeker de goede Maarten en zijn vrouw niet. Na bekomen verlof begaf hij zich, zoo spoedig de gelegenheid zulks toeliet, op reis, om zelf de blijde tijding van het gebeurde te brengen.

Hadden Maarten en zijn vrouw menigmaal met ingespannen aandacht naar hun Egbert zitten luisteren, nu was het, als wilden zij hem in zijn verhaal verhaasten, zoo drongen de nieuwsgierigheid en belangstelling hen, om alles te weten van zulk een gedenkwaardige gebeurtenis

Met overleg van Maarten en zijn vrouw werd besloten, dat zij te zamen in Egberts tegenwoordige verblijfplaats, waar hij tot directeur en geneesheer van het Militair hospitaal benoemd was, zouden wonen.

Groot was de vreugde en dankbaarheid voor al dat goede door God geschonken, terwijl men het voorrecht mocht genieten zich nog twaalf jaar in het bezit van Egberts moeder te verheugen.

Zacht was haar sterven, terwijl haar laatste woorden: „nu laat Gij o Heer mij rustig van hier gaan,

want Gij hebt Uw weldadigheid en trouw aan mij groot gemaakt; wat ik meende verloren te zijn, hebt Gij mij doen wedervinden; nog weinige stonden en ik zal U daarboven volmaakt mijn dank brengen!" gedurig door Maarten, zijn vrouw en hun Egbert, in dank aan Gods liefde, herdacht werden.

NEERLANDS VLAG OVERAL.

'k Houd niet van 't koude Noorden,
Maar wat mij toch verheugt,
De vlag der Nederlanden,
Meldt aan die dorre stranden,
Der vaders moed en deugd!

Op Nova Zembla's bodem,
Gedekt door ijs en sneeuw,
Deed Heemskerk en zijn dappren,
Die schoone driekleur wappren,
De kroon van Neêrlands leeuw!

Nu mag ik veilig juichen:
De vlag mij alles waard,
Waarvoor ik goed en leven,
Zoo 't noodig is, wil geven,
Is nergens vreemd op aard!

VROEG OPSTAAN.

Wanneer de zon in 't Oosten,
Voor 't eerst te voorschijn treedt,
En met haar gulden stralen,
Die heinde en verre dalen,
Wat is, in gouddos kleedt;

Dan stap ik uit de veeren,
Met nieuwe kracht en lust;
Dan God gedankt, gebeden,
Dan aan de werkzaamheden,
Tot aan den tijd der rust!

Dan kan ik wel eens denken:
Vroeg opstaan geeft genot;
Zie ik die lange slapers,
Die geeuwers en die gapers,
Hoe treurig is hun lot!

Als zij te voorschijn komen,
Haast is mijn werk gedaan;
Nooit zijn zij recht tevreden
En zien hun werkzaamheden
Altijd met wrevel aan!

Wil iemand vroolijk leven,
Hij denk': de morgenstond,
Wordt hij voor 't werk gekozen,
Hij doet ons gaan langs rozen,
En goud is in zijn mond!

DE BELOONDE DEUGD.

„Wist ik dat Vader en Moeder het hebben wilden, het duurde niet lang, of men zag mij ook op de ijsbaan,” zeide de zestienjarige Cornelis tot zich zelve, toen hij zooveel menschen op de breede, dicht bevrozen vaart de genoegens van den winter zag smaken. „Ik wed dat ieder zou zeggen: Die is het schaatsenrijden nog niet afgeleerd, want kijk, de schaatsen zijn mijn lust en mijn leven! Maar wacht ik zal Vader en Moeder vragen of zij hun toestemming geven; het ijs is sterk genoeg, anders zou het zooveel menschen niet kunnen houden.”

„Als gij belooft niet verder dan de baan te gaan,” zeiden Vader en Moeder, „dan kunt gij een paar uur verlof krijgen, maar vooral niet verder, want denk aan het oude spreekwoord: geen ijs of het kost menschen vleesch!”

Niemand was blijder dan Cornelis; hij beloofde in alles te doen zooals Vader en Moeder hem gezegd hadden.

Binnen weinige oogenblikken zag men hem onder de menigte, die zich op het ijs bevond, en wat hij gezegd had bleek waarheid te zijn, allen die hem zagen rijden, verwonderden zich over zijn vlugheid.

Nog geen drie reizen had hij de baan afgereden, of hij hoorde een angstig geschreeuw: „help, een kind in de bijt!”

Spoedig was hij bij de bijt, maar zag niemand gereed om hulp te bieden.

„Ik kan niet zwemmen,” zeiden sommigen, weér anderen waren bevreesd dat het ijs zou afbreken en zij zelve daardoor in gevaar kwamen van het leven te verliezen.

„Als dat zoo gaat”, zeide hij, „zal het kind verdrinken, en wat dan? Ik wil het wagen, in de hoop dat God mij zal ondersteunen, Hij weet dat ik het niet uit plezier doe, en dan mag ik op Zijn hulphopen.”

Na veel moeite gelukte het hem den ongelukkige te redden, tot blijdschap van allen, maar bijzonder tot vreugde der ouders, die zonder zijn hulp waarschijnlijk hun kind hadden moeten missen.

„Wat wilt gij hebben?” riep de vader, „spreek en gij kunt het krijgen!” „Gij kunt niet te veel vragen,” zeide de moeder, terwijl zij hem de handen drukte, „die mijn kind redt, is zoo goed of hij mij redde!”

„Ik begeer niets,” zeide hij, „en zal ook niets aannemen; een mensch gered te hebben, zou Vader zeggen, dat is de grootste en beste belooning die men ontvangen kan, en ik dank God dat Hij mij zoo gelukkig ge-

maakt heeft." Toen hij te huis kwam riep de kleine Jan zoo luid hij kon: „Moê, Cornelis is in het water gevallen, zijn goed zit vol ijs!"

„Door het ijs gezakt?" zeide de moeder met bevende stem, „ik heb het wel gevreesd; ach dat de kinderen zoo zeldzaam naar den raad der ouders willen luisteren; nu moet hij ziek worden en misschien voor geheel zijn leven ongelukkig! Cornelis! Cornelis! waarom niet gedaan...."

Moeder ik heb gedaan wat gij mij bevolen hebt, maar...."

„Nu laat ik je maar eerst schoon goed geven, en schuif maar dicht bij de kachel en neem gauw wat warm drinken, dan kan je ons aanstonds vertellen wat er gebeurd is; ik ben maar blij, dat je geen ongeluk gekregen hebt door eigen schuld!"

„Geloof me daar kunt gij van verzekerd zijn; alleen de koude heeft mij iets bevangen, anders gevoel ik mij heel wel!"

Nadat hij zich van schoon goed voorzien had, en van de vermoeyenis wat uitgerust was, verhaalde hij Moeder het gebeurde met het kind.

Onder het verhalen kon men duidelijk aan Moeder bemerken, dat het haar tot een streelend genoegen verstrekte, dat haar Cornelis met zulk een liefde tot zijn medemensch vervuld was, en vooral deed het haar goed, dat hij voor zijn hulpvaardigheid niet de minste belooning had willen aannemen.

Vader verheugde het even zoo, en zeide, terwijl hij

Cornelis op den schouder klopte: „braaf gehandeld mijn jongen! niets is God welgevalliger, dan dat men Zijn gebod: Hem boven alles lief te hebben en den naaste als zichzelf, altijd en overal gehoorzaam blijft; dan zullen wij levenslang ondervinden, dat het waarheid blijft wat de Voorvaderen zeiden: die wel doet, die wel ontmoet!”

Nog menigmaal werd over het voorgevallene gesproken, want de ouders van Cornelis kenden geen grooter genot, dan dat zij hun kinderen tot deugdzame menschen zagen opgroeien.

Zaten zij bij elkander, altijd spraken Vader en Moeder over den zegen, dien men te wachten had, als men God in gedachte hield.

Er mochten huisgezinnen zijn, die even gelukkig waren als dat van Cornelis' ouders, maar gelukkiger zeker niet, want waar men God vreest, daar is het waar geluk.

En toch, zooals het meestal op aarde gaat, niet altijd blijft het geluk bestendig.

Vier jaren na de redding van het kind werd Cornelis door een gevaarlijke krankte aangetast, zoodat men voor het behoud van zijn leven vreesde. Nadat men negen dagen in dien angst verkeerd had verklaarde de geneesheer, dat het gevaar geweken was. Groot was de vreugde en dankbaarheid, bij het hooren van dat bericht, ofschoon men niet kon denken, dat een nieuwe ramp te wachten stond.

Op zekeren morgen, veertien dagen na zijn herstel,

zeide zijn Moeder: „Hoe is het, zou mijn Cornelis niet denken aan opstaan?”

„Aan opstaan, het is immers nog donker?”

„Nog donker! weet Cornelis wel, dat het al negen uur is, de zon schijnt zoo helder of het op het midden van den dag is.”

Cornelis kon niet begrijpen, dat zijn moeder gelijk had, omdat hij zelf niet wist in welk een treurigen toestand hij zich bevond.

Hij was blind, een gevolg van zijne ziekte; nooit zou hij weêr het licht der zon aanschouwen.

Aan werken, dat hij zoo gaarne deed, was niet meer te denken, en wat hem het meest bedroefde, hij kon voor niemand nuttig zijn, maar wel ieder tot een last worden, daar hij toch eten en drinken, kleeding en huisvesting noodig had.

Wel wist hij, dat God hem niet vergeten zou, daar het buiten zijne schuld was, maar het gebeurde ook wel eens, dat hij verdrietig werd, wanneer hij aan de tijden dacht, dat hij gelijk anderen kon zien wat er rondom hem was.

Zoolang Vader leefde wist hij, dat hij aan niets gebrek zou hebben, maar moest hij dien eens missen, wie zou hem dan verzorgen; Moeder zou hem niet verlaten, maar als weduwe zou zij misschien moeite hebben voor zich en de jongere kinderen het brood te verdienen, en dat maakte hem dan bedroefd; maar dacht hij weêr aan God, het was hem, of al die vrees op een oogenblik verdween en of iemand tot hem zeide:

„verzorgt de goede Vader in den Hemel de vogelen, Hij zal ook u niet vergeten, daar gij de vogels te boven gaat!”

Twee jaren ondervond hij bij vernieuwing de trouwe zorg van Vader en Moeder, zoodat hij nauwelijks zijn ongeluk gevoelde. Werd hij soms mismoedig, dan beurdten zij hem weder op door te zeggen: „houd goeden moed mijn jongen, en geloof, dat Gods doen altijd wijsheid en liefde is, en dat wij eenmaal zullen ondervinden, de rampen, die ons ten deel vielen, moesten tot ons waar geluk dienen!”

Aan het einde dier twee jaren trof een nieuwe ramp dit gezin. Te midden der werkzaamheden moest de vader het leven missen. Bezigt zijnde met het vervoeren van een volgeladen schuit naar een der koopmanspakhuisen, stortte hij in het water, en welke moeite men ook tot redding aanwendde, niets mocht helpen, hij vond in den stroom zijn dood.

Allen hadden medelijden met de nagebleven vrouw en kinderen; door ieder hoorde men zeggen: wat zal zij beginnen, er behoort toch wat toe om zoo veel kinderen te verzorgen, en dan dien ongelukkigen blinden zoon!

Door eenige menschevrienden werd zij in een kleine winkelfaïre geplaatst, waarin zij mocht ondervinden dat God de weduwen en weezen in Zijn bescherming neemt; zoovelen haar kenden begunstigten haar, en bezorgden haar gedurig nieuwe klanten, want zij was tegen ieder vriendelijk, en wat men van haar kocht was

goed. „Goede behandeling en goede waar,” zeide zij altijd, „mogen op Gods zegen hopen!”

Zoo verliep een jaar, toen op zekeren morgen een vrouw, die voor haar toonbank kwam, tot haar zeide: „hé buurvrouw, weet je waar ik zoo over gedacht heb; zou er geen gelegenheid zijn, dat je Cornelis op een blindeninrichting kon komen, dat zou je van vele zorgen bevrijden, en het was voor hem ook beter, want ik heb wel gehoord, dat ze op zoo'n school ook een ambacht kunnen leeren; en als dat waar is wat zou hij dan gelukkig zijn, want werken, dat weet ik, was alles voor hem!”

„Maar hoe kom ik daartoe, ik ken volstrekt geen van die heeren, die mij daarin zouden kunnen helpen?”

„Misschien weet ik raad; als ik mij niet bedrieg is de heer bij wien mijn man werkt in het bestuur van die scholen; nu ik beloof je ik zal er met mijn man over spreken; een mensch weet maar nooit hoe zonderling God kan werken, dat heb je zoo dikwijls vroeger en nu in je weduwenstaat ondervonden!”

Veertien dagen na het gehouden gesprek werd Cornelis' moeder bij den Heer ontboden, van wien de vrouw gesproken had.

„Hebt gij niet een zoon die uit een gevaarlijke ziekte blind is geworden?”

„Ja Mijnheer, mijn goede Cornelis, hij was alles voor mijn man en voor mij, en nu, ik mis mijn steun en mijn hoop; een brave man in het graf en een zoon, die waarschijnlijk voor geheel zijn leven ongelukkig is!

Ik moet er niet aan denken, maar soms kan ik wel eens aan mijzelve vragen: wat zal het worden als de dood mij van hem wegneemt? Gij kunt begrijpen, dan wordt het mij wel eens bang, want een mensch is niet altijd even opgeruimd; komt mij dan weêr in de gedachte: er leeft toch een God in den Hemel, Die weet wat elk mensch noodig heeft, dan gevoel ik weêr rust, en dan is het mij of iemand mij influistert: laat dat uw hoop blijven, dan hebt gij geen gevaar te vreezen!"

„Dat is een goede hoop,” hervatte de heer, „en God heeft reeds getoond, dat die hoop niet te vergeefs is! Ik heb met de bestuurders van het Blinden-Instituut over uw Cornelis gesproken. Aanstaanden Vrijdagavond, ten acht ure, verwachten de heeren u met uw zoon in hun vergadering.”

Van blijdschap was zij niet in staat om eenig antwoord te geven. Het eenigst wat zij kon zeggen was: „God zij gedankt; wat zal ik Hem vergelden?”

Op den bepaalden tijd verscheen zij met Cornelis in de vergadering.

Nadat de papieren, die zij had moeten medebrengen, in orde waren bevonden, zeide de heer, die in naam der overige bestuurders sprak: „nu kunt gij een Woensdag uw zoon zenden, maar zorg vooral, dat hij van boven- en onderkleederen, naar het behoort, voorzien is.

„Van waar krijg ik die?” zuchtte zij; „leefde mijn man nog dan was het niets, maar nu?”

Onder het spreken hield een der heeren gedurig het oog op Cornelis gevestigd.

„Ken ik u niet?” zeide hij tot Cornelis.

„Dat is wel mogelijk,” antwoordde hij, „maar daar ik het geluk niet heb om Mijnheer te kunnen zien, zoo heb ik het genoegen niet van Mijnheer te kennen.”

„Hebt gij niet, nu zeven jaar geleden, een kind uit het ijs gered, en toen de ouders u daarvoor eenige belooning aanboden, hebt gij toen niet gezegd, dat dat de grootste en beste belooning was een mensch gered te hebben, en dat gij God danktet, dat Hij u zoogelukkig gemaakt had, waarom gij niets wildet aannemen?”

„Ja, Mijnheer, die ben ik!”

„Nu, dan ben ik blij dat God het zoo bestuurd heeft, dat ik nu uw toen betoonde menschenliefde eenigszins mag beloonen; ik ben de vader van dat kind, en nu zal ik de zorg voor uw kleederen op mij nemen, dan verwachten wij u op den bepaalden tijd, Woensdagavond, hier!”

Met tranen in de oogen verlieten moeder en zoon de vergadering.

Spoedig was de tijd daar, dat Cornelis de ouderlijke woning zou verlaten om in het Blinden-Instituut opgenomen te worden, en zeker, dat was geen aangenaam oogenblik, daar hij nog nimmer een nacht afwezig geweest was; doch de gedachte, welk een groot geluk beiden ten deel was gevallen, en de verzekering, dat, zoo hij zijn gezondheid behield, hij elken Zondag bij Moeder kon zijn, maakte het scheiden minder moeielijk.

Het duurde niet lang, of hij maakte groote verde-

ring in het mandenmaken, en werd door allen die hem leerden kennen bemind, omdat hij vriendelijk jegens ieder was met wien hij omging, en ondergeschikt aan degenen, die over hem gesteld waren.

Na een tijdsverloop van drie jaren was hij zoover gevorderd in het maken van manden, dat hij in staat was het Instituut te verlaten om voor zijn eigen brood te werken.

In de woning zijner moeder teruggekeerd, begon hij met het uitoefenen van zijn geleerd handwerk. Ieder verhengde zich in zijn geluk, en het duurde niet lang, of hij moest van den vroegen morgen tot den laten avond werken, om de menschen, die hem begunstigten, te voldoen.

Wat Moeder deed, volgde hij: het leveren van goed werk, en altijd bescheiden tegen elk dien hij bediende.

„Moeder heeft wel gelijk,” zeide hij, „met zoo te handelen, heeft men hoop op zegen, en waarmede zal ik beter aan God, Die mij zoo beweldadigd heeft, mijn dank bewijzen, dan die les te volgen: „hetgeen gij wilt, dat de menschen u zullen doen, doe gij hen desgelijks,” want wat wint de bedrieger, niets dan schade en schande daar men, na het ontdekt bedrog, niets meer bij hem laat werken!”

Weldra zag hij zich genoodzaakt, een knecht aan te nemen en een huis te huren, daar de woning zijner moeder te klein werd, om zijn meer en meer uitbreidende zaak voort te zetten.

Binnen weinig jaren behoorde hij tot die menschen,

van wie men zeggen kon: zij hebben meer dan hun dagelijksch brood.

Tot op verren leeftijd mocht hij zich in het besit zijner moeder verheugen. Na haar dood nam een zijner zusters de huishouding waar, met wie hij tot aan zijn sterven, gelijk vroeger met Moeder, een gelukkig leven leidde.

Allen, die hem gekend hadden, vergzelden zijn lijk naar het graf, en algemeen hoorde men zeggen: hij was waardig dat ieder hem lief had, want hij had God en zijn naasten lief!

WILLEM BIJ HET SPINNEWEB.

Wat is de spin toch kunstig
In 't maken van haar web!
Kon ik² het ook zoo weven,
'k Zou alles willen geven
Wat ik te missen heb?

„Zou Willem dat zoo meenen?”
Zei Pa daarop tot mij,
„'t Is schoon, dat moet ik zeggen,
„Maar 't is geen overleggen,
„Nooit denkt de spin er bij!”

„Het is haar ingeschapen,
„Want waar en hoe zij werkt,
„Het een is als het ander,
„Gelijkend aan elkander,
„Verschil wordt niet bemerk!”

„Aanschouw het werk der menschen,
„Wat telkens groot verschil;
„Men ziet, geheel het leven,
„Is altijd voorwaarts streven
„Naar kennis, wat God wil!”

„Daarom kunt gij niet meenen:
„De spin is meer dan ik;
„Zij kan haar God niet eeren,
„Geen zegening waardeeren;
„Gij elken oogenblik!”

DE SNEEUWVLOK.

Toen 't laatst begon te sneeuwen,
Dacht ik aan nichtje Saar;
Ze zei: „die duizendtallen
„Van vlokjes, die daar vallen,
„Verschillen van elkaar!”

Ik kon het niet gelooven,
Want met den besten wil,
Kreeg ik met al mijn gluren
Geen andere figuren,
Veel minder nog verschil!

Toen zei ik aan Oom Karel
Wat Saartje had gezegd;
„Dan heeft ze u niet bedrogen,
„Maar afgaande op uw oogen,
„Hebt gij volkomen recht!”

„Doch ga eens even mede!”

Hij nam zijn microscoop;
Toen stond ik opgetogen,
Altijd wat nieuws voor de oogen,
Zoo groot was niet de hoop!

Toen zei hij: „beste jongen.

„Laat dit tot leering zijn,
„Wees langzaam in 't beslissen,
„Ga nimmer af op gissen,
„Want vaak bedriegt de schijn!”

DE WONDERHENGST.

„Goeden morgen, Meester smid,” zeide een rijk gekleed heer, toen hij den dorpsmid uit zijn smederij zag komen, „ge zult wel vragen: waar staat die heer zoo naar te kijken.”

„Waarom zou ik dat vragen,” antwoordde de smid; „staat het zien, naar het goede ons niet vrij? en Mijnheer mag wel zien wat mijn Karel daar doet!”

„Om je de waarheid te zeggen, is dat juist de reden waarom ik hier een oogenblik toefde; ik bewonder dat jongake over zijn vlugheid; hij werkt als een volwassen man, en dat alles met de linkerhand; ik zou het hem niet nadoen, dat verzeker ik u.”

Bij dat zeggen merkte men op het gelaat van Karel den gloed van vergenoegdheid, want niets was hem aangenaamer dan te hooren, dat men met zijn werk tevreden was.

„Ja Mijnheer,” zeide hij, „dat met de linkerhand werken heb ik aan mijn vader te danken. Jongen! was altijd zijn zeggen: God gaf ons twee handen om ze te gebruiken, en dan moeten wij ze niet ongebruikt laten,

dat zou tegen Zijn wil zijn; ook is het zoo gelukkig als die linkerhand ons ten dienst kan staan, daar men nooit weet of de rechterhand altijd geschikt blijft om ons tot hulp te zijn, als wij maar toezien de linker niet te bieden waar het de rechter moet zijn!"

„Dat is wijs van uw vader gedacht en een teeken, dat hij uw geluk in alles zoekt te bevorderen; het ware te wenschen, dat alle ouders zoo deden, dan zou het menig kind beter gaan dan nu."

„Mijn vader en mijn moeder, dat weet de baas, doen alles wat zij kunnen om mij tot zegen te zijn, en de baas, hij staat er zelf bij, vergeet niet om hen daarin te helpen, en dus moet ik van mijn zijde doen, wat ik maar eenigszins kan, om die moeite te beloonen, en daarom als ik er maar lustig op toe; wil de eene hand niet langer, dan moet de andere er aan, want niet alle paarden zijn even gemakkelijk te beslaan, dit is al een heel lastige knol; ik zou haast zeggen, ze hebben op het dorp gelijk, ze noemen hem hier den wonderhengst."

„De wonderhengst!" zeide de heer, „hoe moet ik dat verstaan?"

„Och," antwoordde de smid, „ik denk dat het een regimentspaard is geweest. Voor eenigen tijd geleden trok een menigte huzaren door het dorp; juist reed de boer, wien het beest toebehoort, met de kar het dorp uit om in stad zijn melk te verkoopen. Nauwelijks hoorde het de muziek der huzaren, of het keerde zich om en volgde de muziek. Wat hij ook deed om het paard

te doen keeren, niets hielp! dan liep het zacht, dan weër in galop, zoodat er nu en dan een vat met melk de kar werd uitgeworpen, waardoor de boer in duizend angsten verkeerde.

De huzaren hadden recht pret dat zij in hun gelederen een boer met zijn wagen en paard zagen, doch toen de Overste de verlegenheid van den boer bemerkte, gaf hij bevel, dat de muziek zou ophouden, opdat deze ongehinderd terug kon keeren.

Geheel het dorp was vol van het gebeurde, en daar de meesten geen begrip hadden, dat sommige dieren vatbaar zijn, om volgens de muziek sneller of langzamer te loopen, zagen zij er iets geheimzinnigs in, en noemden het daarom van dien tijd af den wonderhengst."

De heer begon hartelijk te lachen, en zeide: „dat vind ik recht kluchtig, ik kan mij zoo voorstellen, hoe vreemd en angstig de boer rondom zich zal gezien hebben, dat zijn paard naar de muziek en niet naar de zweep luisterde, en daarom zou ik met u denken, dat het een oud regimentspaard is; het dier ziet er wel wat naar uit. Misschien heeft hij het op een der jaarlijksche verkoopingën gekocht, die gehouden worden van paarden, die voor 's Lands dienst niet meer geschikt zijn."

„Dat heeft hij niet, anders zou hij wel begrepen hebben, waarom zijn paard op de muziek af de huzaren volgde; ook heeft hij mij meer dan eens verhaald, hoe zonderling hij eigenaar van dat beest geworden is."

„Is dat dan zulk een zonderlinge geschiedenis?”

„Dat is zij, Mijnheer, een geschiedenis, die ons duidelijk leert, hoe God Zijn belofte waarheid maakt: roep Mij aan in den dag der benauwdheid, en Ik zal u nithelpen.”

„Gij maakt mij nieuwsgierig, en haast zou ik vragen, zoo ik niet te veel van u vorder, om haar te mogen hooren.”

„Met genoegen, Mijnheer, mag ik u dan in mijn huiskamer verzoeken, want zoo lang aan den openbaren weg te staan bij het geraas van den hamerslag, en het branden van het eelt der klauwen is niet verkieslijk! Mijn Karel weet zich wel te helpen; niet waar mijn jongen?”

„Gerust baas, ik zal wel maken dat zijn nieuwe schoenen spoedig gereed zijn, dan kan hij nog eens naar de muziek dansen; heb ik ergens uw hulp noodig dan zal ik zoo vrij zijn u te roepen, ik weet dat neemt Mijnheer niet kwalijk!”

„Integendeel, dat zie ik graag.” zeide de heer, „brood verdienen gaat voor vertellen, want in mijn eerste jeugd is mij al geleerd, die niet werkt zal ook niet eten, en daar houd ik mij aan!”

Nauwelijks was de heer met den smid in de woonkamer gezeten, of de boer kwam de smederij voorbij.

„Gaat het goed met onzen jongenheer,” zeide de boer, „of maakt hij het je nog al lastig.”

„Niet weinig ook, ik zou haast zeggen, dat hij verstand had, want nu staat hij zoo stil als hij moet,

maar zijt gij er niet, dan trapt hij of alles uit elkander moet, maar dat is niets, we zullen hem wel leeren om te doen, wat wij willen!"

„Dat denk ik ook; nu het is je toevertrouwd, maar zeg eens, is je baas ook te spreken?"

„Dat treft gij, hij zit binnen met een heer!"

„Nu dan kom ik van middag of van avond nog wel terug."

„Ik geloof dat gij komt of gij geroepen zijt, als ik mij niet bedrieg, spreekt hij juist over u; want ik weet, dat die heer veel plezier had, toen de baas hem vertelde van dat geval met de huzaren. Loop maar binnen, gij weet den weg," en tegelijk riep hij overluid; „baas, daar is Jorisbuur!"

„Kom binnen," riep de smid, „gij kunt ons van dienst zijn!"

„Dan ben ik gereed, want je weet: niets is mij aangenamer dan iemand, waar ik kan, te raden of te helpen."

„Als gij ons dan maar wilt helpen met uw levensgeschiedenis te verhalen!"

„Mijn levensgeschiedenis, hoe kom je daar zoo toe?"

„Ik geraakte met dien heer in gesprek over uw paard, en zeide hem zoo, hoe dat paard een zichtbaar bewijs is, dat God, hoe hoog de nood geklommen is, ongedacht en onverwacht redding kan schenken. Dit maakte hem zoo nieuwsgierig, dat hij vurig wenschte met die geschiedenis bekend te worden, en mij verzocht om die mede te deelen, en daarom zeide ik u, dat gij juist van pas kwaamt, want natuurlijk gaat dat verhalen u

beter af, dan dat ik het doe. Eigen ondervinding doet het best verhalen."

„Kan ik je daarmee genoeg doen, dan kan je op mij rekenen, men weet nooit wat het kan uitwerken te hooren, wat groote dingen de Heer doet."

Bij dit zeggen ontsprong zijn oog een traan, dien hij stil afdroogde, terwijl hij dadelijk den smid volgde.

„Hier hebt gij den man, van wien ik u sprak, nu kunt gij uit zijn eigen mond vernemen, waarom hij zooveel waarde aan dat paard hecht!"

„Ja Mijnheer, dat paard mis ik voor geen duizend gulden, want het is of het mij telkens toeroept: vergeet niet een van Gods weldaden, en die weldaden zijn ontelbaar! Reeds op mijn tiende jaar had ik het verlies mijner ouders te betreuren; familie bezat ik niet, en daar de plaats mijner geboorte niet veel meer dan een gehucht was, kon men mij in geen weeshuis opnemen, zoodat ik bij een paar toen reeds bejaarde menschen besteed werd. Zij hadden mij lief, en deden alles wat zij vermochten, om mij het gemis mijner ouders te vergoeden, waarom ik hen dan ook tot aan hun dood den naam van vader en moeder gaf.

Bij het ontwaken, nog hoor en zie ik het, drukten zij mij in de armen, en dan was het: wel heeft ons Joriseje goed geslapen, kom dan wil hij nu Onzen Lieven Heer wel danken, dat Hij hem zoo trouw in den afgeloopen nacht bewaakt heeft, en bidden dat Hij hem op dezen dag wil zegenen, opdat hij een braaf kind mag blijven; en dan gingen wij allen in het gebed.

Kwam ik van de school, dan was het: „goed geleerd, was Meester tevreden?" en zoo wisten zij mij bij elke gelegenheid tot het goede op te leiden.

Onder zooveel genot waren de jaren van mijn schoolgaan voorbij gesnel, eer ik er aan dacht. Wat nu begonnen? Op de plaats mijner woning was geen gelegenheid om een degelijk handwerk te leeren, en daar Vader Dirk, zoo heette de goede man, reeds hoogbejaard en niet meer in staat was zijn sober stukje brood te verdienen, kwamen wij overeen, om hem behulpzaam te zijn in het breien en verkoopen der netten, ten dienste der viaschers, die onder ons en in den omtrek woonden, terwijl ik in mijn vrije uren Moeder Neele zou ondersteunen bij het in orde houden van haar stukje moesgrond, dat ons tamelijk ruim van groenten voorzag.

Op dien voet ging alles naar wensch, en hoewel wij gelukkige dagen doorleefden, zoo bleven ook wij, gelijk de meeste der menschen, niet altijd van de rampen des levens bevrijd. Op zekeren avond, dat zeldzaam gebeurde, waren wij aan het eind van ons dorp, bij een ouden vriend en vriendin van Vader Dirk en Moeder Neele verzocht, om den avond in gezellig verkeer door te brengen.

Toen wij te huis kwamen, vonden wij de deur open, en zagen ons vreeselijk bestolen, want onder het geroofde bevond zich een som van honderd dertig gulden en eenige centen, door Vader Dirk sedert jaren door zuinigheid en vlijt bijeengegaard, om

in tijd van ziekte of bij sterfgeval, ter bestrijding der dan hoogstnoodige uitgaven te kunnen dienen.

Gij gevoelt hoe wij, maar vooral de oude man, gestemd waren, daar hij alleen het verlies der vermiste gelden kende, en toch wist hij ons nog te bemoedigen. „Houdt goeden moed,” zeide hij: „veel hebben wij verloren, maar nog niet zooveel als de schuldige, die heeft de rust van zijn geweten verloren, en dat is alles verloren; God kent onzen toestand; vergeten doet Hij ons niet, en dat is genoeg!”

Spoedig bleek het, dat hij niet te vergeefs op God zijn hope stelde.

Allen op ons dorp toonden, dat hun medelijden niet alleen in woorden maar ook in daden bestond; ieder droeg naar zijn vermogen bij om het geleden verlies zoo veel mogelijk te herstellen. Het was of de netten van al de visschers te gelijk versleten waren, zoo groot was het aantal bestellingen, dat wij dagelijks, zelfs van omliggende dorpen, ontvingen.

Niet lang mochten wij ons verheugen in den nieuwen zegen ons ten deel gevallen, toen een nog grooter verlies dan het eerste ons trof. Vijf maanden na het gebeurde werd de vrouw, die ik als een moeder beminde, door een ziekte aangetast, die haar dood ten gevolge had.

Wat nu aan te vangen, zeide ik; met haar lijk zal onze hoop ten grave zinken en wat dan?

Maar jongen, zal dan ook God ten grave zinken?

vroeg Vader Dirk, terwijl hij mij vriendelijk in de oogen zag.

Ik zweeg want ik gevoelde, dat ik met zoo te spreken verkeerd gehandeld had.

Een oude vrouw, die eenige huizen verder woonde, bood ons hare hulp in de huishouding aan; en waarlijk, zij deed dit met eene hartelijkheid alsof zij tot ons gezin behoorde.

„Ziet gij wel,” zeide Vader Dirk, „dat God nog dezelfde liefde als altijd openbaart, en dat Hij ons niet vergeet als wij Hem maar niet vergeten?”

Zes jaren na Moeders dood werd ook de man, aan wien ik naast God alles te danken had, van mijne zijde weggenomen.

Nooit vergeet ik dien oogenblik. Als naar gewoonte had ik mij op weg begeven tot het verkoopen van netten. Bij het heengaan drukte hij mij op eene bijzondere wijze de hand, als gevoelde hij dat is de laatste handdruk. „God zij met u, nu en altoos,” zeide hij en hief het oog ten Hemel.

Toen ik te huis kwam, vond ik de deur op de klink; dit bevreemde mij, ik trad de woning binnen, en Vader Dirk was niet meer; de dood had hem plotseling het leven benomen.

Daar stond ik geheel alleen op de wereld; ik wist niet wat te doen, doch het zien op den lieven doode schonk mij moed, het was mij of ik hem nog hoorde zeggen: „jongen, God vergeet je niet, Hij zal je niet verlaten!”

Ik besloot met het breien en verkoopen van netten voort te gaan. In den beginne gelukte het bijzonder, maar dat duurde niet lang. Er vertoonde zich een man op het dorp, die de bewoners aanbodde de netten veel goedkoper te leveren, dan ik dat doen kon, en daar hij oud en gebrekkig was, wekte hij ieders medelijden, zoodat voor mij de hoop op voortdurend brood verdienen geheel verdween.

Meer dan bang werd de toekomst, vooral toen de eigenaar van het huis mij kwam aanzeggen dat zijn zoon er in zou komen wonen, en ik nog veertien dagen kon blijven.

Welke plannen ik in die veertien dagen maakte kan ik u niet zeggen, dan deze, dan gene. Eindelijk was de laatste avond daar; ik zat een oogenblik zonder te weten wat ik deed. o God! riep ik uit, zult Gij dan den wees verlaten! Onder dien uitroep hoor ik een hevigen slag op de deur, die zich dadelijk herhaalde. Ik open de deur, en wat zie ik, een mensch? Neen, een paard, hetzelfde paard, dat Karel nu beslaat. Aan zijn staart was een brief gebonden van den volgenden inhoud: „de man, wiens paard dit was, leeft niet meer, hij heeft begeerd het u te doen toekomen, als eene kleine vergoeding voor den gepleegden diefstal op dien Zondagavond. Zonder dit te doen was het hem onmogelijk gerust te sterven. Ik hoop dat gij hem zijn misdaad vergeven hebt; aan God heeft hij om vergiffenis gebeden!”

Zeker zou er dien nacht wel niet veel van den slaap

gekomen zijn, maar nu was hij geheel geweken. Spoedig was het gebeurde over het geheele dorp bekend.

Ik sprak met den Burgemeester, daar ik niet wist hoe mij hieromtrent te gedragen. „Joris, zeide hij, ik verzeker u, de zaak zal ernstig onderzocht worden, voor het overige, daar gij de erfgenaam van uw overledene pleegouders zijt, behoort het paard aan u!”

Maar, heer Burgemeester, wat te doen, daar ik voor mijzelf geen huisvesting heb, veel minder voor een paard, en dan nog het voeder?

„Gij wilt dus het paard niet houden, misschien weet ik raad: een kwartier buiten het dorp, als gij den straatweg houdt, komt gij aan een boerderij waarvoor staat: „door Gods zegen;” bied daar uw paard te koop aan; wie weet of dit niet een middel in Gods hand wordt, om voor altijd een einde aan uw nu ongelukkig leven te maken, en vergeet nooit wat Vader Dirk zeide: „ons lot staat onder Gods bestuur en dat is genoeg!”

Bemoedigd door die woorden ging ik naar den boer, dien ik in druk gesprek met een oude vrouw aan het hek zag staan. Opzettelijk stond ik een oogenblik voor de boerderij stil, opdat het dier de aandacht van den boer tot zich zou trekken.

„Een allerschoonst paard, zeide hij, wie is de gelukkige koper van dat dier?”

„De koper? had ik er maar een koper voor, dan was ik gered!”

„Gered? hoe moet ik dat begrijpen?”

In het kort verhaalde ik hem de geschiedenis van mijn leven, en gaf hem de verzekering, dat hij veilig onderzoek omtrent het gebeurde kon doen.

Welnu, hernam hij, wilt gij bij mij in dienst komen, dan geef ik u behalve kost en inwoning vooreerst vijftig gulden loon, en dan spreken wij nader over uw paard; tot stalling begrijpt gij bestaat hier gelegenheid in overvloed.

Woorden ontbraken mij, om God voor zooveel gunstbewijzen naar waarde te danken.

In den boer en zijn vrouw trof ik andermaal een vader en moeder. Geen dag ging voorbij, of ik dacht aan de woorden van Vader Dirk en Moeder Neele: „God vergeet ons niet, als wij Hem maar niet vergeten.”

Tien jaren achtereen bracht ik hier, als in de woning waarin ik als wees was opgenomen, een leven door van rust en genot. Na dien tijd had eene gebeurtenis plaats, die ik nimmer had kunnen of durven verwachten. Met toestemming van mijn boer en boerin trad ik met hun dochter, hun eenigst kind, in het huwelijk.

Een jaar na ons trouwen zeide mijn schoonvader op zekeren avond tot ons: „uw moeder en ik hebben besloten, de dagen, die wij nog doorleven zullen in rust door te brengen, en geven u alzoo de geheele zaak over in het vertrouwen, dat gij die behartigen zult zoo als gij tot heden gedaan hebt!”

„Dat schenke God!” zeiden wij als uit eenen mond; meer konden wij van aandoening niet uitspreken.

Tot op dit oogenblik ondervinden wij in ruime mate Gods vadergunst op al ons werk, en zie ik mijn paard,

dan voel ik mij gedrongen, dankzeggend uit te roepen: God is groot en wij begrijpen Hem niet!"

Hier zweeg hij en hief het oog omhoog als iemand, die zeggen wilde: mijn hulpe was van den Hemel!

„Een merkwaardige geschiedenis," zeide de heer, „en noemt men hier uw paard in verkeerden zin een wonderhengst, gij moogt het in nadruk zoo noemen, want door dat dier heeft God Zijn wondermacht aan u groot gemaakt!"

„Dat heeft God!" herhaalde de boer.

„En hebt ge nog iets vernomen omtrent de wijze waarop dat paard uw eigendom geworden is?"

„Volstrekt niets, welke moeite ook werd aangewend, alles bleef vruchteloos."

„Nu, dan kan ik u verzekeren dat de man, aan wien vroeger uw geliefkoosd paard toebehoorde, met een oprecht berouw over zijn misstap gestorven is. Toen gij in uw verhaal gekomen waart aan dien merkwaardigen avond, dacht ik: o God, hoe ondoorgrondelijk zijn Uwe handelingen! had ik ooit kunnen vermoeden den man te zullen ontmoeten, over wien zijn hart vol was. Ik bezocht hem op zijn ziek- en sterfbed als geneesheer; meer dan eens had ik opgemerkt, dat hij een geheim met zich omdroeg, dat hij niet durfde openbaren.

Op zekeren morgen zeide hij tegen mij: „Dokter, ik moet u iets vragen, en wees zoo goed niets voor mij te verbergen; zou deze ziekte mijn dood zijn, ja of neen?" Daarop hernam ik: nu gij mij dit zoo nadrukkelijk vraagt, mag ik u niet misleiden.

Bij God, weten wij, zijn alle dingen mogelijk, maar zoover ons menschelijk verstand strekt, is de dood het onvermijdelijk gevolg van uw ziekte!

„Dan gevoel ik mij gedrongen om u met iets bekend te maken, dat mij, zoo ik het verzweeg, het sterven bang zou maken. Ik sta schuldig aan een diefstal, nooit door iemand ontdekt, gepleegd op een Zondagavond ten huize van een paar brave oude menschen, die een kind tot zich genomen hadden. Niet de zucht tot stelen, God is mijn getuige, maar een tijdelijk geldgebrek bracht mij tot dien val. Nooit heb ik mij aan dergelijk misdrijf weër schuldig gemaakt. Altijd was het plan bij mij, vergiffenis te vragen, en zooveel mogelijk terug te geven, wat ik onvreemd had, doch schaamte en de vrees om in de handen des rechters te komen, hebben de uitvoering van dat besluit belet, maar de gedachte: binnen kort verschijn ik voor God, dringt mij om niet langer uit te stellen wat ik mij voorgenomen had te volbrengen. Zou ik u mogen verzoeken, wanneer ik niet meer op aarde ben, dat voor mij, zoo bedekt mogelijk, te doen opdat ik niet met schande ten grave daal. Zend dan dit paard, dat is alles wat ik bezit, en wees zoo vriendelijk er dit briefje bij te voegen!”

Ik beloofde hem zijn begeerte te zullen voldoen.

Hij drukte mij de handen, en zeide: „heb dank Dokter, nu sterf ik gerust, wetende dat er bij God vergiffenis is, wanneer Hij een waar berouw in ons opmerkt!”

„Ook ik dank u, Dokter,” zeide de boer, „en bovenal breng ik God den lof dat Hij ons zoo zonderling tot elkander heeft gebracht; waarlijk, nu hecht ik nog meer aan mijn paard, want nu herinnert het mij bij zooveel heil ook den grooten zegen, dat een mensch van zijn dwaling teruggekeerd is!”

Duidelijk zag men aan den smid hoe ook hem het verhaal getroffen had, ofschoon hij het reeds meer dan eens gehoord had.

Hartelijk was het afscheid dat men van elkander nam.

Toen zij de deur nitkwamen riep Karel tot den boer, „dat treft gij Jorisbuur, de knol is klaar, dat heeft me een zweetje gekost, dat belooft ik je!”

„Dan verdien je ook wel een bijzondere belooning,” zeide de heer, terwijl hij hem een groot stuk geld in de hand stopte, „in de hoop dat je binnen kort ook mijn paard van ijzeren schoenen moogt voorzien!”

„Dat zal mij genoeg doen Mijnheer, en ik belooft u, hij zal schoenen hebben zoo ferm als van dit bruintje!”

De dokter hield woord, en nog altijd wanneer hij op het dorp kwam, bezocht hij den smid en den boer, en niets was hen dan aangener, dan telkens te spreken over deze zoo gedenkwaardige geschiedenis.

ONZE OUDE MEID.

Wanneer ik nog aan gist'ren denk,
Toen mocht het feestdag heeten!
Ik wed, al werd ik honderd jaar,
Al was ik ook, ik weet niet waar,
'k Zal nooit dien dag vergeten!

„t Is vijf en twintig jaar,” zei Pa,
„Dat Ka bij ons kwam wonen;
„Mij dunkt dat is een feestdag waard!”
„Gewis,” zei Ma, „niets moet gespaard
„Om hare trouw te loonen!”

Nog zie ik hoe die goede meid
Verstomd stond rond te kijken;
Zij had nog nooit zoo'n dag gekend;
Men zag zij was met haar present
Nog rijker dan de rijken!

En toen Mama zoo zei; „hoor meid,
„Groot is 't geluk verkregen;
„De lang gewenschte dag is daar,
„Waarop je vijf en twintig jaar
„Ons allen waart tot zegen!”

Toen drukte zij Mama de hand,
Met tranen in haar oogen,
En zei: „hoe dank ik best mijn God,
„Die mij op dezen dag 't genot
„Zoo ruimschoots wil verhoogen?”

Wij vierden feest, en wenschten haar
Nog lang te mogen leven;
Wij allen waren recht verheugd,
En vast zal levenslang die vreugd
Ons waar genoeg geven!

DE KUNSTSCHILDER.

„Wat ga je nu beginnen Gerritbuur, bevalt het boerenleven je niet meer?”

„Hoe zoo?”

„Wel omdat ik je aan 't schilderen zie, en dat is heel wat anders dan koeien melken en het land bebouwen.”

„Daar heb je wel gelijk aan, jongenlief, maar denk daarom niet dat Gerritbuur van beroep verandert; voor geen schatten der wereld geeft hij het boerenleven er aan!”

„Ik dacht het, omdat je 't zoo mooi doet of je er les in genomen had.”

„Dat heb ik ook, maar niet om er mijn brood mee te verdienen!”

„Maar ga je dan wat leeren uit louter liefhebberij?”

„Dat zal ik je zeggen, uit liefhebberij, dat is in zekeren zin waar, want al wat gedwongen gaat geeft nooit veel voordeel, maar wat men nu gewoonlijk liefhebberij noemt, neen, daardoor heb ik het niet geleerd. Ik heb het te danken aan mijn goeden overleden vader, en die had, zoo men wel eens zegt, het bij toeval geleerd, ook niet als beroep, en toch is

het onder Gods bestuur een middel geworden, om wat hij verloren had terug te krijgen, waardoor ik nu nog eigenaar van zijn boerderij ben; daarom zeide hij altijd: „al wat je leeren kunt, kan je meê dragen, het weegt geen pond; een mensch weet nooit hoe het hem van dienst kan zijn,” en zoo denk ik er ook over. Meer dan een voordeel heeft het mij reeds gegeven, uitspanning in ledige oogenblikken, bewaring voor tijdverveling en daardoor voor kwade gedachten en begeerten, die zoo dikwijls aanleiding geven tot het doen van vele en groote zonden!”

„Je zoudt haast maken dat ik vroeg; wil Gerritbuur mij ook het schilderen leeren, wie weet hoe gelukkig ik dan word?”

„Wil je 't leeren, met plezier, ik zeg daarom niet dat je er gelukkiger door wordt, maar ik houd vol, men kan niet weten waar het nog goed voor is, en al hadt je er nooit behoefte aan, dan was er nog niets verloren, want ik heb nimmer gehoord, dat iemand te veel, maar wel, dat hij te weinig kent, en mijn vader is dan toch het bewijs, dat het zijn, en daardoor ook mijn geluk is geworden.”

„Was je vader dan vroeger zoo ongelukkig?”

„Dat zal ik je vertellen Willemmaat als je een oogenblik geduld en tijd hebt?”

„Met genoegen, want je hebt me waarlijk nieuwsgierig gemaakt en je weet, ik houd veel van wat moois te hooren?”

„Toen Vader veertien jaar oud was, was Grootmoeder reeds weduwe en had het zeer zorgelijk, daar zij

behalve Vader nog drie kinderen had jonger dan hij: Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat had zij de handen vol met naai- en breiwerk, om daardoor het brood voor haar en de kinderen te verdienen. Gelukkig kreeg zij Vader bij een laarzenmaker, een medelijdend man, die Grootmoeder van tijd tot tijd bezocht en dan altijd eenig geld of iets anders achterliet om haar in haar nood te ondersteunen. Daar Vader alles deed wat hij kon, om zich in het laarzenmaken te oefenen en zijn baas genoeg te geven, werd hij door den laarzenmaker en zijn vrouw behandeld of hij hun kind was.

Op zekeren Zaterdagavond dat hij naar huis ging en zijn weeggeld ontving, wenschte hij den baas en zijn vrouw een genoegelijken Zondag. „Dat wensch ik je ook jongen!” antwoordde de laarzenmaker.

„Hartelijk dank, baas!” hernam hij en te gelijk stortte hij tranen, als wilde hij zeggen: dat genoeg zal zoo groot niet zijn.

„Hoe is het, jongen, zoo bedroefd, ben je bang, dat je morgen geen aangename dag zult hebben!”

Vader zag den laarzenmaker aan, en zeide half verstaanbaar: „och baas, ik vrees dat Moeder ziek wordt, ze heeft van de week geen twee nachten geslapen; mijn broertje moest een nieuwe hes hebben, en daar Moeder geen geld had, wilde zij zien, of zij door over te werken ook het geld daartoe benoodigd zou kunnen verdienen. Moeder doet te veel, en als zij eena kwam te sterven, dan waren wij zoo ongelukkig!”

„Wel jongen, dat moet Moeder niet doen, zeg uit mijn naam, dat je van avond allen vroeg naar bed moet gaan, opdat Moeder wat rust krijgt, en geef dat, dan kan ze daar een hea voor koopen!”

Den volgenden dag kwam de laarzenmaker bij Grootmoeder.

„Hoe gaat het, wat uitgerust?”

„Gelukkig ja, want wat gij mij gezonden hebt, was in Gods hand een middel, om mij op dat oogenblik van veel zorg te ontlasten, daarom dank ik, nevens God, u voor uwe liefde!”

„Dat vereischt geen dank, ik wilde u alleen vragen zoudt gij uw Frits aan mijn vrouw en mij willen toevertrouwen, dan kan hij dag en nacht bij ons inwonen we zullen voor hem zorgen alsof hij ons eigen kind was, en mij dunkt dat zou uw zorg veel doen verminderen!”

Grootmoeder nam dit aanbod met dankbaarheid voor Gods vaderzorg aan, en van dien stond werd Vader in het huis van zijn baas als kind opgenomen.

Een halfjaar daarna moest Vader een paar laarzen bij een kunstschilder brengen. Toen hij in huis kwam, kwam een groote hond op hem aanloopen, likte en streelde hem de handen, ging naast hem leggen en kwispelde met den staart of hij hem jaren gekend had.

Op het geblaf kwam de schilder zelf te voorschijn.

„Wel jongen wat had je?”

„Hier zijn de laarzen, Mijnheer!”

„En zijn ze goed?”

„Ik hoop van ja, Mijnheer, de baas heeft zijn best gedaan!”

„Breng ze dan maar hier, want het is te koud om in den gang te wachten; kom Turk, help den jongen!”

De hond nam de laarzen in den bek, liep Vader vooruit, en zag hem telkens aan, alsof hij hem den weg naar de werkplaats van den schilder wilde wijzen.

Doordat de schilder een vriendelijk man was, kreeg Vader vrijmoedigheid tot spreken.

Nadat de schilder zijn tevredenheid over de laarzen had te kennen gegeven, zeide hij: „je schijnt ook een vriend van beesten te zijn!”

„Ja Mijnheer, ik houd veel van beesten, maar dat is toch een hond om uit te teekenen!”

„Kom aan, dat tref je, dan kan je voort beginnen; hier heb je alles wat je noodig hebt, en als hij goed gelijkt, ik beloof je, dan krijg je een fooi nog tienmaal zoo groot als je nu hebt!”

„Kon ik dat Mijnheer! ik deed het zeker, want ik heb altijd gezegd, als ik iemand was die geld had, ik moest schilderen leeren, dat vind ik zoo'n schoone kunst.”

„Heb je dan geen geld? Misschien hebben Vader en Moeder het wel; ik zou maar eens een goed woordje doen!”

Dat zeggen trof Vader; in een oogenblik stond hem al het gebeurde na Grootvaders dood voor oogen.

„Jongen, dat moet je niet bedroeven,” hervatte de schilder, „geld geeft altijd geen geluk; als je maar dagelijksch brood en een gerust geweten hebt, dan heb je alles.”

Daarop verhaalde Vader wat er al in het huisgezin van Grootmoeder was voorgevallen.

Het was den schilder aan te zien, dat hij met deelneming naar Vader luisterde.

„Wel jongen, je hebt een brave moeder en een uitmuntenden baas, wat heb je een geluk; nu, ik ben recht blij dat je zoo voelt, dat je dat alles aan God te danken hebt; ga zoo voort en het zal je nimmer kwalijk gaan; wie weet of je nog niet een groot schilder wordt, en dan snijdt het mes aan twee kanten, zeggen de menschen. Kom aan jongen, laarzenmaker en schilder, een goed vooruitzicht, men weet nooit langs welken weg God Zijn zegen geeft!

Den volgenden dag was de schilder bij den laarzenmaker, en met goedvinden van den baas zou Vader drie maal per week les in het schilderen krijgen.

Zoo verliep er twee jaar, toen een vreeselijke ramp Vader en Grootmoeder in de grootste verlegenheid bragt.

Een kwaadaardige ziekte maakte, acht dagen na elkander, een einde aan het leven van den laarzenmaker en zijn vrouw, en daar er geen kinderen achterbleven, werd de zaak geheel opgeheven, zoodat Vader van alles verstoken was.

Nauwelijks had de schilder dien treurigen toestand vernomen, of hij begaf zich tot Grootmoeder enzeide: „dat is al heel ongelukkig voor u en uw zoon afgelopen!”

„Dat is het, Mijnheer, maar daar het buiten ons toedoen is, heb ik al tegen mijn zoon gezegd: jongen, geen moed verliezen, heeft God reeds zoo lang en zoo

wonderbaar voor ons gezorgd; wij weten, Hij laat de werken Zijner handen niet varen, daarop mogen wij hopen, en die hoop doet niet beschaamd uitkomen!"

„Dat vertrouwd ik met u; wie weet of Goda hulp niet meer nabij is dan gij zoudt denken! Wat zoudt gij zeggen als ik u eens vroeg: vertrouwt gij uw Frits aan mij toe, en u verzekerde dat ik voor hem zijn zal, gelijk zijn baas was, in alles een vader?"

Dat was een redding, die niemand had durven hopen, vooral daar Grootmoeder den schilder had leeren kennen als iemand, die in nadruk getoond had de belangen van haar en haar gezin te behartigen.

Elken dag ondervond Vader dat het waarheid was, wat de schilder Grootmoeder gezegd had; het ontbrak hem aan niets en menigmaal zeide hij tot zichzelf: „wat is het toeh gelukkig als men lust in iets te leeren heeft; wie had ooit gedacht, dat het les nemen in schilderen een middel tot mijn geluk zou zijn; wel zijn Gods handelingen groot van goedentierenheden; wie zal ze begrijpen?"

Nadat Vader acht jaar bij den schilder, welken hij gewoon was Meester te noemen, had ingewoond, gebeurde het op een Dinsdagmorgen, toen zij te zamen op de werkplaats bezig waren, dat er een brief uit Duitschland kwam. Onder het lezen bemerkte Vader dat er iets bijzonders moest gebeurd zijn.

De schilder verbleekte en riep met een halfverstaanbare stem: „gaww! een glas water, Frits!"

Toen hij een weinig hersteld was, zeide hij: „die

tijding had ik niet verwacht; mijn broeder, het eenige wat ik op aarde bezit, is plotseling overleden; zoo spoedig mogelijk word ik verzocht aan het sterfhuis tegenwoordig te zijn, ten einde de zaken te regelen”

Na zes weken kwam hij terug: „Frits, zeide hij, „misschien breng ik u geen aangename tijding; daar ik door mijn broeder tot eenigen erfgenaam benoemd ben, zie ik mij genoodzaakt om Holland te verlaten en mij in Duitschland te vestigen!”

Vader was niet in staat om hierop eenig antwoord te geven, zoo gevoelde hij zich geschokt.

„Jongen,” zeide de schilder, „wij behoeven immers niet te scheiden, ga met mij, ik zal voor je blijven wat ik tot nu voor je geweest ben!”

Vader besloot hem te vergezellen, daar Grootmoeder in dien tijd gestorven was, en zijn twee broeders en zuster in het weeshuis waren opgenomen.

Hoe goed Vader het ook bij zijn ouden meester had, hij kon aan de lucht en grondgesteldheid van Duitschland niet gewennen, zoodat hij van tijd tot tijd zijn gezondheid voelde verminderen, waarom de geneesheeren hem eenparig den raad gaven, om naar zijn vaderland terug te keeren, als zijnde het eenig middel tot zijn herstel.

Nooit hadden Vader en de schilder banger en smartelijker stond gekend, dan toen het uur van scheiden daar was. „Vaarwel!” zeide de schilder met telkens afgebroken woorden, „God leeft, wie weet of Hij ons nog niet eens te zamen brengt!”

„Wat nu aan te vangen?" vroeg Vader aan zich zelve, toen hij zich weder op den vaderlandschen grond bevond. Niet dat de schilder ontrouw aan zijn belofte was geworden; integendeel, hij had hem van zooveel geld voorzien, dat hij aan zijn eerste behoeften kon voldoen, en daarbij een bewijs gevoegd, dat hem verzekerde om elke maand een vastgesteld geld te kunnen ontvangen, maar dat was niet voldoende om geheel zijn leven werkeloos door te brengen; ook was het hem als jong mensch een verschrikkelijke gedachte, te moeten leven zonder eenig nut te doen.

„Wat nu aan te vangen?" vroeg hij andermaal; het vak van laarzenmaker verstond hij niet geheel om daardoor zijn brood te verdienen, en tot het schilderen bezat hij geen moed, daar hij wist wat er vereischt werd om te zeggén: mijn werk durf ik vrij aanbieden.

Het eerst wat hij deed was het zoeken naar een woning. Op een kleinen afstand van de stad, waar hij vroeger gehuisvest was, rondwandelande, ontmoette hij een boer, met wien hij in gesprek geraakte.

„Bevalt het je hier?" vroeg de boer.

„Of het me hier bevalt? dat verzeker ik je, kon ik hier wonen, ik geloof dat ik nooit weer naar een stad verlangde!"

„Kan je hier dan niet wonen?"

„Ala ik maar iemand kon vinden bij wien ik binnenshuis kon zijn, veel ruimte heb ik niet noodig daar ik geheel alleen leef; en zonder werk ben!"

„Wil je bij mij inwonen dan kan je nog geld toe

krijgen, mits dat je werken wilt, want ik heb juist iemand noodig!"

„Maar ik heb nooit wat aan den landbouw gedaan!"

„Wat je niet gedaan hebt kan je leeren, en bedrieg ik mij niet, dan is er wel wat met je te beginnen, ik zal je helpen, want zonder hulp was ik er ook niet gekomen!"

Dat beviel Vader, werken was zijn lust en zijn leven, en daarbij nog wat verdienen, en dat gevoegd bij het geld dat hij van den schilder had, en misschien nog wel gelegenheid om iets aan het schilderen te doen, dat alles viel zoo naar wensch uit dat hij zich verbond om bij den boer in dienst te gaan. Bij den boer en zijn vrouw vond hij terug wat hij in den laarzenmaker en schilder verloren had. Menigmaal was het hem of Grootmoeder nog tot hem zeide: „mijn jongen, God laat de werken Zijner handen niet varen!"

Zijn vrije oogenblikken besteedde hij in het geheim aan zijn geliefkoosd schilderen, niet omdat de boer of zijn vrouw het niet mochten weten, maar omdat deze binnen korten tijd zijn geboortefeest zoude vieren, en dan meende Vader, zou het hem een groot genot zijn als hij een schilderstuk, door hem vervaardigd, als verjaargeschenk ontving.

Wat hij gedacht had kwam uit. Toen hij hem het schilderstuk aanbood was de boer als buiten zichzelf van blijdschap en bewondering. „Vrouw!" riep hij uit, „kom eens gaauw kijken! onze boerderij! van Frits! onze boerderij!" en drukte Vader wel honderdmaal de hand, terwijl de tranen in zijn oogen stonden."

Onder het eten zeide hij. „Hoor eens jongen, je hebt mijn vrouw en mij een oneindig plezier met dat mooie schilderij gedaan, maar ik hoop toch niet, dat je al je geld hebt uitgegeven, dat zou ons spijten, dan zou je om mij genoeg te doen, misschien later zelf in verlegenheid komen, en dat zou ons leed doen!”

Vader begon te glimlachen, en liet hem zien hoe hij aan dat schilderstuk gekomen was.

De boer wist niet wat hij zag, zijn knecht een schilder, dat kon hij maar niet begrijpen, „zoo'n boer,” zeide hij, „was er nog nooit geweest!”

Ieder moest de schilderij zien, en het was als werden allen jaloersch, want om strijd kwamen de boeren uit den omtrek met de vraag of Vader ook hun boerderij zoo mooi in een schilderij wilde maken; geld kwam er niet op aan, als het maar zoo mooi was, zoodat hij al zijn vrije uren met schilderen kon doorbrengen.

Toen Vader zag dat hij op die wijze eigenaar van een vrij aanzienlijke som geld werd, achtte hij zich verplicht den schilder voor zijn ondersteuning te bedanken, want, zeide hij: de goede man deed dit om mij in tijd van nood te helpen; die tijd is gelukkig voorbij, dus zou ik zonde doen om van die goedheid misbruik te maken!

Met dit schrijven was de schilder hoog ingenomen en antwoordde, dat hij dat geld moest behouden als een bewijs der voortdurende vriendschap, „want”, schreef hij verder, „het zou je lieve moeder zeker tot groote

vreugde zijn, als zij wist hoe goed het haar Frits gaat, en dat hij de weldaden door God geschonken niet vergeet."

Na zes jaar bij den boer gediend te hebben, trad Vader in het huwelijk en huurde een kleine boerderij, die een groot uur van zijn toenmalig verblijf verwijderd was. In alles zag hij zich rijkelijk in zijn werk gezegend, waardoor het hem gelukte na acht jaar eigenaar der boerderij te zijn.

De vriendschap tusschen hem en den boer bleef bestendig, en altijd toonde deze door woord en daad, dat hij zijn ouden knecht niet vergat.

Zijn leven was een recht gelukkig leven, en toch zooals het in de meeste menschenlevens gaat, ging het ook hem, dat geluk was niet altijd even bestendig. Er deed zich iets voor, dat hem bijzonder verontrustte. Toen hij als naar gewoonte het maandgeld, hem door den schilder gemaakt, zoude ontvangen, werd hem gezegd, dat die som niet meer werd uitbetaald, daar men niet wist waar de schilder toefde; dat alleen wist men, dat hij de plaats zijner woning in het geheim verlaten had; wat Vader ook aanwendde, om iets van hem te vernemen, was vruchteloos.

Ware die treurige tijding niet tusschenbeiden gekomen, men zou gezegd hebben, dat er niets aan het geluk van Vader en Moeder ontbrak. Zeven jaren werd dat genot gemaakt, toen een felle brand de naastbijgelegen boerderij aantastte en geheel in den asch legde. De vlam sloeg over en verteerde ook de woning mijner ouders en

den stal. Vier koeien vonden in het vuur den dood, terwijl mijn broeders, zusters en ik met levensgevaar gered werden. Gelukkig had Vader nog eenige gelden kunnen redden, waardoor hij in onze eerste behoeften kon voorzien.

Zoodra de boer, bij wien Vader gewoond had, het vreeselijk ongeval vernomen had, kwam hij tot ons.

„Frits!” zeide hij, terwijl hij Vader de hand drukte, „ik heb je niet te zeggen, dat ik deel neem in de ramp, die je zoo ongedacht trof. Veel heb je verloren, maar toch niet alles; zichtbaar was God met Zijn hulpe nabij; het dierbaarst wat je bezit, je vrouw, je kinderen, je eigen leven heb je door Zijn bescherming behouden; welk een stof tot danken, maar ook tot vertrouwen op Zijn verdere liefde! Dat je wel eens angstig vraagt, wat te beginnen begrijp ik; doch dit moet je niet moedeloos maken, onthoud maar wat wij zoo dikwijls besproken hebben: God leeft, en Hij zegt zelf: werp al uw bekommelingen op Mij, Ik zal het wèl maken! Nu heb ik met mijn vrouw overlegd, dat je allen bij ons zult inwonen totdat je huis weêr herbouwd is; wat de gelden betreft, die wil ik je voorschieten, en dan maar de vrije uren aan het schilderen gegeven; wie weet hoe spoedig je weêr in de gelegenheid gesteld wordt, om al het voorgeschatene af te doen, zoodat je even als vroeger eigenaar der boerderij bent!”

Vader en Moeder waren door die menschlievende aanbieding zoo getroffen, dat zij nauwelijka hun dank

konden betuigen; Vader volgde in alles den raad van den boer, en wilde vroeger ieder zijn boerderij, zoo men zeide, geschilderd hebben, nu wilden bijna allen een schilderij bezitten, die Vaders boerderij voorstelde toen de vlam alles verwoestte.

Binnen weinige jaren kon Vader den boer het geld terug geven.

Toen hij den boer bedankte zeide deze: „dat vereischt geen dankbaarheid, ik ben maar blij, dat ik je heb kunnen helpen, en heb je ooit weer mijn hulp noodig, denk aan onze oude vriendschap en je kunt op mij rekenen ofschoon ik God bid, dat het niet om zulk een reden behoeft te zijn!”

Dikwijls zag Vader de schilderijen, die hij gemaakt had, met tranen in de oogen aan, en zeide: „kinderen, dat schilderen was menigmaal het middel in Gods hand om mij tot redding te zijn, vergeet dan nooit om wat gij kunt, te leeren en zeg niet, zooals sommige menschen, waartoe zou mij dat te pas komen, want nu ziet gij duidelijk dat hetgeen ik enkel uit liefhebberij heb geleerd mij tot een zegen is geworden!”

De intrede in onze nieuwe woning was voor ons allen een feesture; wie er getuigen van waren begrijpt gij: de boer en zijn vrouw, die ons zoo liefdevol ondersteund hadden.

Te midden der feestviering zeide Vader: „o mocht mijn goede schilder nu eens zien, welk een zegen zijn onderwijs heeft achtergelaten, wat zou hij zich verheugen; maar ach, wie weet wat er van hem geworden is!....

Dat zijn lot zoo verborgen moet blijven?... doch Gods wil geschiede, ons betaamt geen vragen!"

Nauwelijks had Vader die woorden uitgesproken, of de schilder stond voor ons.

Ofschoon hij het voornemen had gehad om Vader voor te bereiden, opdat zijn onverwachte komst hem niet te sterk zou onthutsen, was hij niet in staat zich te bedwingen; hij viel Vader om den hals met den uitroep: „God zij gedankt, we mogen elkaar weêrzien!"

Wat die ontmoeting op ons allen uitwerkte kan je denken; zulk een feestgenot had zich niemand kunnen voorstellen; allen zaten te luisteren naar het gesprek der beide vrienden, en nu bleek het spoedig, waarom de schilder zoo plotseling verdwenen was zonder iets van zich te laten hooren.

In een der Duitsche oorlogen had hij het geluk gehad de plaats zijner woning, die later geheel uitgeplunderd werd, voor den bangen tijd te kunnen verlaten om elders een veilige schuilplaats te zoeken; natuurlijk gebood de vrees om ontdekt te worden de strengste geheimhouding, en vandaar dat de uitbetaling van het maandgeld had opgehouden.

Na het verhalen van elkanders lotgevallen zeide hij: „nu dient er eens gedacht te worden aan de afbetaling der oude schuld," en reikte Vader eenige papieren over.

Vader weigerde die aan te nemen. „Frits," zeide hij, „denk aan ons laatste schrijven; en waarlijk, dat hebben we elkander niet te vertellen, in zulk een toestand is geld recht goed te gebruiken! Jongen," vervolgde hij, „ik

ben maar recht dankbaar, dat we elkaâr weêr gevonden hebben, en nu hopen wij, zoo lang het leven duurt, niet weêr van elkaâr verwijderd te worden; mijn besluit is genomen om hier een huis te koopen, dan zijn wij niet ver van elkander, en gedenken nog eens de oude dagen toen ik je voor den schildersezal had!"

Groot was aller blijdschap, en de gedurige dankzegging aan God getuigde, dat ieder gevoelde: het was de Heer alleen die zulke groote dingen had kunnen doen.

Verdere bijzonderheden hadden tot aan den dood mijner ouders, in hun levensgeschiedenis, geen plaats. Hunne vrienden, den boer, de boerin en den schilder hebben zij overleefd. Hun sterven was kalm; mijn broeders en zusters, die gelukkig gehuwd zijn, en ik, wij spreken gedurig over Gods bijzondere liefde, waardoor wij thans zoo gelukkig geplaatst zijn, en nu kunt gij begrijpen, waarom ik tot het schilderen zulk een lust gevoel."

„Je hebt me met die merkwaardige geschiedenis," zeide Willem, „hoe langer hoe begeerlijker gemaakt om ook het schilderen te leeren, en daarom, Gerritbuur, ik houd me aan je woord, je wordt mijn leermeester."

„Op mijn woord kan je rekenen, je weet, Gerritbuur is een Hollander, en die kent trouw aan het woord!"

„En wanneer beginnen?"

„Al wil je morgen!"

„Ferm, Gerritbuur, dat blijft zoo afgesproken, dan tot morgen, groet je vrouw en kinderen!"

DE DWAZE GEDACHTE.

Ik wist niet wat ik liever deed!
Ik zou een ambacht leeren?
Een ambacht, — een gemeenen stand!
Geen mensch, die mij zou eeren!

Ik ga als heer op een kantoor,
Dat mag de wereld weten,
Dan heb ik kans om door den tijd
Een man van naam te heeten!

„Foei Jan!” zei Piet, „foei schaamt ge u niet,
„Met zoo te durven denken!
„Wie zou, bestond geen ambachtsstand,
„Zooveel genot ons schenken?”

„One huis met wat er toe behoort,
„En duizend andre dingen,
„Zijn zaken die wij uit de hand
„Van d'ambachtsman ontvingen!”

„Mijn Vader zegt: dat elk beroep
„Als 't eerlijk wordt gedreven,
„Door God voor ons is daargesteld
„Om onderling te leven!”

„Wie dus een enk'len stand veracht,
„Veracht ook Gods bevelen,
„En kan nooit hopen om Zijn gunst
„Als anderen te deelen!”

Jan had hierdoor voor goed geleerd
Zich in 't vervolg te wachten,
Geen stand, aanzienlijk of gering,
Weêr roekloos te verachten!

ZOO MEN DOET, ZOO MEN ONTMOET.

„Maar Willem, is dat uitblijven dat je doet! Je vader is al voor een uur de deur uitgegaan om je op te zoeken. Je begreep toch wel dat we allen in verlegenheid moesten zijn; je zoudt om twee uur thuis zijn, en nu is het over zessen; we dachten niet anders of je hadt een ongeluk gekregen! Was nu Vader maar terug, wie weet in wat angst die goede man zich bevindt!”

„Geloof me, lieve Moeder, het is geheel buiten mijn schuld! Toen ik van hier ging kwam ik Piet van oom Karel tegen, en....”

„En toen rondgelopen zonder te denken: wat zullen ze thuis wel zeggen!”

„Nee Moeder, geloof me, dat is zoo niet!”

„Waar kan je dan zoo lang gebleven zijn; zooveel bijzonders zal er toch ook niet op weg gebeurd zijn, dat je daar een ieder om in verlegenheid brengt!”

„Dat is er juist, Moeder, vraagt u het maar aan Piet, dan zult gij hooren, dat ik n niet voorlieg!”

„Aan Piet? die zal je wel gelijk geven!”

„Nee, geloof me Moeder, als ik het n vertel, ben

ik zeker dat u zeggen zult, dat het buiten ons toedoen is!"

Terwijl hij bezig was met alles te doen wat hij kon om zich te verontschuldigen, kwam Vader terug en riep door angst gedreven met een heesche stem: „is de jongen al thuis?"

„Gelukkig ja!" riep Moeder, zoo gauw zij kon, „kom maar spoedig binnen; hij zegt, dat het geheel buiten zijn toedoen is!"

„Ja dat weten we, de jonge menschen hebben nooit schuld als zij iets gedaan hebben, dat niet betamelijk is!"

„Als ik kwaad gedaan had," hevatte Willem, „ik zou het u zeggen, maar geloof me, het is geheel buiten mijn schuld; als u een oogenblik hooren wilt, zal ik u alles vertellen, en dan wed ik dat Moeder en U niet meer boos zullen zijn!"

Nadat men van den doorgestanen angst een weinig tot zichzelf gekomen was, en de blijdschap, dat Willem zich weêr in hun midden bevond, het leed eenigszins deed vergeten, zeide Vader: „komaan Willem, laat nu eens hooren of de reden, die je voor je lang toeven opgeeft, voldoende is om je te verontschuldigen!"

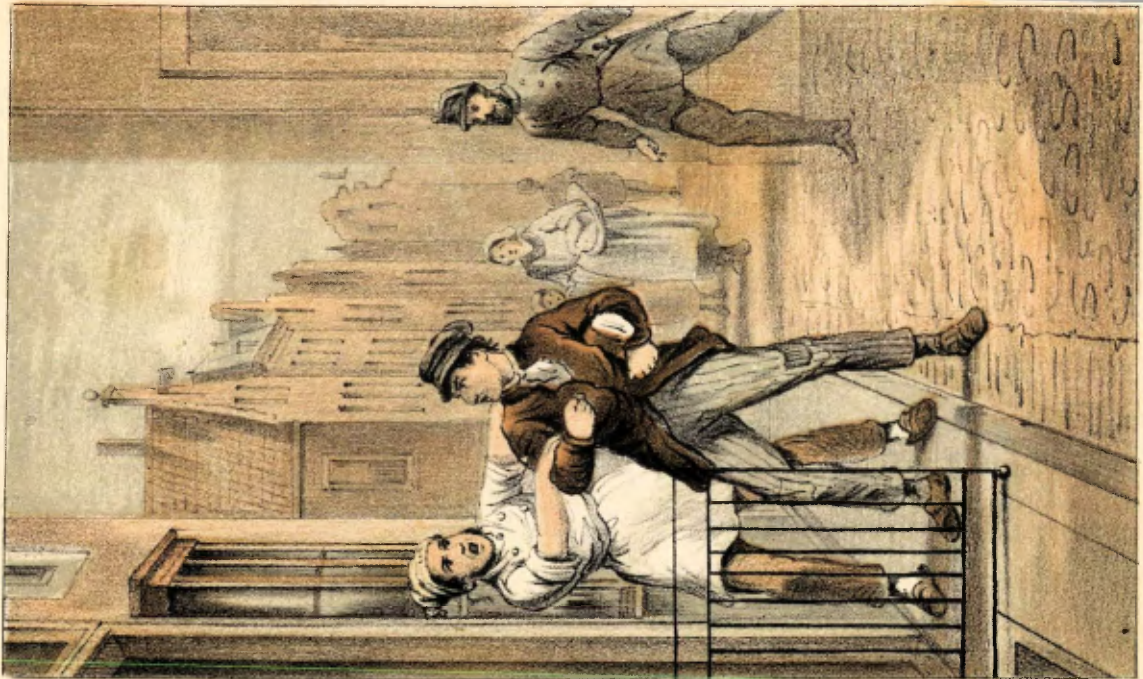
„Zoo! ik Moeder reeds gezegd heb," begon Willem, „ontmoette ik, toen ik van hier ging, Piet. „Ga je meê," zeide hij, „een kleine wandeling maken?" Dat wil ik wel, mits ik tegen twee uur thuis kan zijn, want dat heb ik Moeder beloofd, en daar rekent zij op! „Dat treft," hernam Piet, „want juist om

twee uur zou de kleermaker bij ons zijn, om mij de maat van een winterjas te nemen, en dus begrijp je dat het bij mij ook is: oppassen is de bondschap!"

Toen wij een uur gewandeld hadden kwamen wij aan een lange gracht, waar op den hoek van een der straten een bakker woonde, om wiens huis zich honderden menschen bevonden. Sommigen hoorden wij roepen: „sla den kerel dood, ziet hij niet dat het een arm man is die niet steelt uit weelde!" weér anderen riepen: „het zal er hem nog naar gaan, dien onmenach!"

Daar in de straat, schuin tegenover het huis van den bakker, een Bureau van Politie was, kwamen er spoedig agenten toesnellen om de orde te bewaren en hulp te verleen. Wij wisten door de menigte te dringen, en wat zagen wij: den bakker bezig om met alle kracht en geweld een man te grijpen, die een roggebrood onder den arm hield, dat hij gestolen had.

„Breng mij wat ik u bid niet in het ongeluk!" kernde de aangegrepene, „daar is uw brood terug, ik heb het niet weggenomen uit zucht tot diefstal; God is mijn getuige; nood heeft er mij toe gedrongen; toen ik van morgen mijn deur uitging hadden mijn vrouw en kinderen en ik sedert twee dagen niets gegeten; welke moeite ik had aangewend om werk te krijgen, alles was vruchteloos; maar het valt voor een onderhart zoo hang als kinderen van den honger schreien, en terwijl ze je om den hals vallen, uitroepen: „zal Vader brood meê brengen, we hebben zoo'n honger!" Om mijn arme vrouw en kinderen heb ik het gedaan;

laat mij gaan en wees mij genadig; een vader van verhongerde kinderen smeekt het u!"

Hoe meer de ongelukkige sprak, en hoe meer hij kermde, des de woedender werd de bakker.

„Breng den dief weg!" schreeuwde hij tegen de agenten; „dat zijn de gewone praatjes van die schurken, ze hebben altijd vrouwen en kinderen, die van honger sterven, maar ondertusschen ontrooven ze een ander zijn goed en dan ben je 't vast kwijt!"

De agenten, die natuurlijk hun plicht niet mochten verzuimen, voerden den ongelukkige met zich naar het politie-bureau, hoewel men aan hen bemerkte, dat zij den man liever op vrije voeten hadden zien heengaan.

„Gij behoeft mij niet vast te houden," zeide hij met een heldere stem, die het bewijs gaf, dat hij geen eigenlijke dief was, „ik zal met u gaan en mij verantwoorden; God en allen, die mij kennen, weten dat ik geen misdadiger ben!"

„Dat zal je berouwen, ellendeling!" riepen eenige stemmen te gelijk, „als die man gevangen genomen wordt, dan is je lot ook achter het slot, of anders ben je je leven niet zeker, daar kunnen wij je voor instaan!"

Terwijl allen den ongelukkige volgden kwam er een man uit de menigte die met luide stem riep: „manschen, als die man een dief is, is hij het uit armoede, ik ken hem; hij heeft een te eerlijk hart om zijn nood aan anderen te durven klagen, anders zou hij het zeker niet gedaan hebben; ik ben zijn getuige, want

ik weet dat de geheele buurt partij voor hem zal trekken, daar ieder hem als een man kent op wien niets valt aan te merken!"

Van zelf begrijpt gij, dat wij begeerig waren den afloop der zaak te vernemen!" Bij dat zeggen zag Willem Vader en Moeder zoo eens van ter zijde aan, als wilde hij vragen: „nu zijn Vader en Moeder toch niet meer boos op mij?"

Vader, die dadelijk begreep wat Willem met dat aanzien wilde te kennen geven, zeide, terwijl hij zijn vrouw aanzag, „neen Willem, wij zijn niet meer boos op je; in dergelijke omstandigheden zouden wij wallicht het zelfde gedaan hebben; het eenigst was maar de angst waarin wij ons bevonden, daar wij weten dat gij anders nooit over den bepaalden tijd te huis komt!"

„En hoe liep het toen met dien armen man af?" viel Moeder haastig in de rede.

„Toen de man voor den Commissaris stond," vervolgde Willem, „en deze de aanklacht van den bakker gehoord had, en uit den mond der beschuldigde en uit dien der vele getuigen de verontschuldiging vernomen had, zeide hij tot den ongelukkige: „zoo zijt gij dan volgens de wet schuldig, want wie zich de goederen van een ander onregtvaardig toeëigent kan niet anders dan een dief genoemd worden!"

„Schuldig ben ik, Mijnheer!" zeide de aangeklaagde, „maar niet de zucht, om mij door het goed van anderen te verrijken, heeft mij tot dief gemaakt; nijpende armoede deed mij zoo jammervol vallen! Honger,

en wel honger van een vrouw en kinderen, die je dierbaar zijn, is een scherpknijdend zwaard, dat het hart van een rechtgeaard man en vader verwondt! Kan het zijn, ontferm u over een gevallene!

Mag de wet mij niet vrij verklaren, dan hoop ik met onderwerping de straf op mijn misstap gesteld, te ondergaan; God zal mij niet begeven noch verlaten, Hij alleen kent mijn toestand, bestaat er dan bij den mensch geen ontferming, mijn hoop blijft op Hem, Die zelfs den grootsten misdadiger, zoo hij met oprecht berouw van zijn dwaling terugkeert, Zijn genade niet ontzegt!"

„En heeft de man nog straf gekregen?" vroeg de moeder, die onder het verhaal niet in staat was, om haar tranen te verbergen en haar zuchten te bedwingen.

„Volstrekt niet, Moeder! men bemerkte duidelijk aan den Commissaris, dat hij innig medelijden met den ongelukkige had."

„Dus kon hij dadelijk naar huis gaan?" hervatte de moeder.

„Dat kon hij, ofschoon er eerst nog iets plaats had, dat nooit iemand had kunnen vermoeden. De Commissaris die, zooals later bleek, den bakker kende als iemand, op wiens eerlijkheid in zijn beroep veel viel aan te merken, zond, eer hij uitspraak in de zaak deed, in het geheim een agent naar diens huis, met bevel om de brooden, die in den winkel waren, nauwkeurig te wegen ten einde te onderzoeken, of zij het gewicht bij de wet bepaald hielden."

„En hielden zij het gewicht?” vroeg de moeder.

„Integendeel; het duurde niet lang of een groot aantal brooden, dat bij het wegen te licht bevonden was, werd voor den Commissaris gebracht. Ik behoef U niet te zeggen, hoe het gelaat van den bakker veranderde, want wat hij had kunnen denken, dit voorzeker niet.

De Commissaris zag hem scherp in de oogen.

Schaamt gij u niet!” zeide hij, „zelf schuldig te staan aan opzettelijke oneerlijkheid, want dat is het; met één brood kan vergissing plaats hebben, maar niet bij zulk een groot getal, en dan iemand te durven aanklagen, die uit armoede, om vrouw en kinderen eenige lafenis te schenken, een roggebrood wegneemt! Ware er niets op u aan te merken, het zoude nog eenigszins te begrijpen zijn, ofschoon ieder weldenkende uw handelwijs ten hoogste zou afkeuren, daar een edel mensch de spreuk gedachtig blijft: „Zalig zijn de barmhartigen, want hnn zal barmhartigheid geschieden!” Maar nu, gij hadt wel mogen denken, om eerst den balk uit uw eigen oog te halen, eer gij op den splinter in het oog van een ander ziet. Hadt gij gehandeld zooals het betaamde, dan hadt gij dien ongelukkige het brood laten behouden, en hem op vriendelijke wijze gewaarschuwd, om zich voor dergelijke zaken in het vervolg te wachten! Wilde ik met u overeenkomstig de wet handelen, ik zoude u verder kunnen vervolgen, doch dit zal ik niet doen, ofschoon ik u de brooden niet kan en niet

mag terug geven, daar zij door uw oneerlijk handelen, het eigendom der algemeene armen zijn geworden!"

Onder het geleide van een politie-agent, en het geschreeuw der menigte: „weg met den bedrieger! van hem geen brood meer!" werd hij naar zijn woning gebragt.

Na het vertrek van den bakker, zeide de Commissaris tot den ongelukkige: „de vele verzachtende omstandigheden, die bij uw misstap in aanmerking komen, veroorloven de wet u vrij te spreken. Hartelijk verblijd ik mij u dit te mogen aankondigen. Ik gevoel uw toestand; ook ik ben vader, en gelijk het mij nu tot een streelend genot verstrekt, en mijn hart met dankbaarheid aan God vervult, dat ik in het onderhoud mijner kinderen kan voorzien, zoo zou het mijn levensgeluk geheel vernietigen, indien armoede mij drong mijn kinderen spijs en drank te moeten onthouden! Doch wat ik u als een vriend ernstig raad, vraag gedurig kracht van God om die gewichtige vermaning elken oogenblik op te volgen: waak en bid, op dat gij niet in verzoeking komt!"

Bij het heengaan drukte hij hem de hand, gaf hem een zekere som geld en eenige der te licht bevonden brooden.

Een algemeen gejuich werd gehoord, toen de vrijgesproken man het politie-bureau verliet. Allen brachten hulde aan den Commissaris voor zijn menschlievende handelwijze.

Honderden vergezelden den man naar zijn huis, en

zoo kommervol hij het verlaten had, zoo blijmoedig kon hij het nu binnentreden, daar hij, bij vroeger te vergelijken, nu rijk was door het vele geld, dat de menigte hem geschonken had."

Toen Willem zijn verhaal geëindigd had, zag hij nog eens Vader en Moeder aan, als wilde hij andermaal vragen: „nu zijn Vader en Moeder toch niet meer boos op mij?"

„Bij zulk een treffende ontmoeting kunnen wij begrijpen, dat gij den tijd van te huis komen hebt kunnen vergeten, en daar dit zulk eene bijzondere omstandigheid is, verzekeren wij het u bij vernieuwing, dat wij niet meer boos op u zijn, maar verlies anders nooit uit uw gedachte om in alle op den bepaalden tijd te letten; die dat voorbijziet veroorzaakt wanorde, en waar die plaats grijpt wordt het waar geluk gemist?"

„En heb je dien ongelukkige ook wat gegeven en hem meê naar huis vergezeld?" vroeg Moeder.

„Piet en ik hebben hem alles gegeven wat wij bij ons hadden; ook hadden wij hem gaarne tot aan zijn huis gevolgd, doch toen wij ontdekten hoe laat het was, durfden wij het niet doen, doch hebben wel naar zijn woonplaats onderzoek gedaan om, als U en Vader het mij toestaan, hem eens later een bezoek te brengen."

„Dat staan wij je gaarne toe," hervatte Vader, „en als het je plezier doet, wil ik van avond wel met je gaan!"

„Als Vader dat wil,” zeide Willem opgetogen van vreugde, niets zal mij aangener dan dat!”

Nog dienzelfden avond gingen zij den man, die zoo veel geleden had, een bezoek brengen.

Men behoefde bij het zien der woning niet te vragen, hoe ellendig de toestand was, waarin dat ongelukkig gezin verkeerd had. Op een kleine achtervliering, in een nauwen gang, zag men den man, de vrouw en vier vermagerde kinderen, bijna zonder kleeding, om een oude ton, gedekt door een plank, die tot tafel moest dienen, op stoelen, waarvan de matten zoo goed als geheel veraleten waren, bij elkander zitten. In een hoek onder de dakpannen lag eenig stroo gespreid, waarop zij des nachts hun rust moesten vinden. Aan het eten bemerkte men, dat zij sedert korten tijd eenige ondersteuning ontvangen hadden.

Bij het openen der deur hoorde men de vrouw angstig roepen: „Wat zal daar zijn, je hebt immers alles naar waarheid verhaald?”

„Beste menschen,” zeide de vader van Willem, „vreest niet, er zal u geen leed geschieden; belangstelling in uw lot doet mij tot u komen. Toen ik van mijn zoon vernam, wat er dezen middag was gebeurd, gevoelde ik mij gedrongen om nader met u bekend te worden. Dadelijk zeide mijn vrouw: O, dat doet mij goed; zeker hebben de menschen behoefte om eens met iemand te spreken, want zulke omstandigheden kunnen het dikwijls bang maken. Ga zoo spoedig gij kunt, en zie dat gij die goede menschen wat opbeurt!”

„Hartelijk dank voor uwe belangstelling, Mijnheer!” riepen beiden tegelijk.

„Gij ziet,” zeide de man, „dat geen weelde, maar dringende nood mij tot die misstap gebracht heeft, en nog was ik er wellicht niet toe gekomen, ware het niet dat de bakker, juist toen ik zijn huis voorbij ging, de versche brooden, een oogenblik buiten de bakkerij, voor in den winkel zette. Die lucht, het was of zij mij beving, en of een stem mij influisterde: kondet gij uw vrouw en kinderen maar zoo'n brood mede brengen, dat zou hen verkwikken. Vraagt gij mij hoe hebt gij het brood weggenomen, ik zou het u niet kunnen zeggen, het was of ik gejaagd werd. Honger te lijden en te zien lijden; Mijnheer, men moet het bij ondervinding hebben, om te gevoelen waartoe dat een mensch kan vervoeren!”

„Dat begrijp ik volkomen,” hervatte Willems vader, „God zij gedankt, dien treurigen toestand ken ik niet, maar gij hebt ook te gelijk ondervonden, God zag op uw ellende neêr!”

„Dat zag Hij, en waarlijk Mijnheer, ik moet uitroepen: ondoorgrondelijk zijn de daden des Heeren, om uit zulk een kwaad het goede te doen voortkomen; want wat men ook zeggen mag, mijn doen was kwaad, daar Gods wet zoo nadrukkelijk het stelen verbiedt; mijn vrouw kan getuigen hoe menigmaal wij reeds tot God met dankzegging en gebeden zijn opgegaan!”

„Dat doet mij genoegen zulks te mogen hooren, en geloof mij, gij zult dagelijks ondervinden, dat gij dit

nooit te vergeefs doet. Gaat zoo voort en ziet, dat gij met de ontvangen gelden een of andere kleine affaire begint, dan zal met Gods zegen het dagelijksch brood u niet ontbreken!"

„Ziet gij," zeide de vrouw, „Mijnheer zegt juist wat ik zeg, maar om u de waarheid te zeggen, wij weten niet wat te beginnen!"

„Huert," vervolgde Willems vader, „een klein onderhuis of kelder, en begin met water en vuur, en wat hout en turf te verkoopen. Aan klanten verbeeld ik mij, zal het u niet ontbreken, daar het gebeurde van dezen middag overal bekend is geworden, en ieder zich in den gelukkigen afloop heeft verheugd, en denk dan aan de spreuk der Vaderen: „Aan Godes zegen, is 't al gelegen," en gij hebt nu in vollen nadruk mogen ondervinden, dat die spreuk waarheid bevat!"

Hartelijk dankten zij voor de goede raadgeving, en ontvingen bij het afscheid nemen van Willems vader een goede som geld, terwijl hij hun de verzekering gaf, dat zij in alles op zijn hulp, zooveel hij die verleen kon, mochten rekenen.

De gegeven raad werd door hen opgevolgd; de man oefende zich, met de hulp van anderen, in het maken van hoeden- en werkdoozen. Van alle zijden werden zij door nieuwe klanten begunstigd, en nimmer heeft het hun aan dagelijksch brood ontbroken, maar ook nimmer aan den lof om God de eer te geven, voor Zijn zoo wonderdadige redding.

IK KAN NIET.

Ik kan niet, is een haat'lijk woord,
Dat al te dikwijls wordt gehoord
Om luiheid te verbergen;
De luiaard vrees in 't algemeen,
Dat iedereen
Te veel van hem zal vergen!

Ik kan niet, is zoo menigmaal
Van die niet helpen wil, de taal;
Dan heeft hij niet te vreezen,
Dat men gedurig aan hem vraagt,
Wat zoo mishaaft:
Om ooit tot hulp te wezen!

Die ijv'rig is, die helpen wil,
Staat bij dat vrees'lijk woord niet stil,
Maar tracht, waar 't kan, te werken!
Hij weet, waar God het willen ziet,
Vertraagt Hij niet,
Om door Zijn kracht te sterken!

MET WAAR GELUK.

Laatst deed Oom Willem mij een vraag,
Die 'k nog niet kan vergeten,
Hij vroeg aan mij; „wat ik toch wel
„Het grootst geluk zou heeten?”

Ik dacht, een antwoord was daarop
Gemakkelijk te geven,
En zei: „'t bezit van geld en goed,
„Noem ik 't gelukkigst leven!”

Want als ik moê van 't loopen ben,
Dan kan ik wel eens denken:
Wanneer ik paard en rijtuig had,
Zou 't moê zijn mij niet krenken!

Wanneer ik aan den maaltijd zit,
En denk dan aan die rijken:
Dan is 't genot, als keur van spijs
Op tafel staat te prijken!

En als men soms een boodschap heeft,
Of wat ook te verrichten,
Hoe heerlijk, als men knecht of meid
Tot zoo iets kan verplichten!

„Dus meent gij, doet het geld alleen,”
Zei Oom, „gelukkig leven?”
Ik stond verlegen met die vraag,
Wat antwoord nu te geven?

„Onthoud!” sprak hij, „door geld of goed,
„Wordt nooit geluk verkregen;
„Tevredenheid met onzen stand,
„Verstrekt alleen tot zegen!”

DE KOE.

Wat ik maar niet begrijpen kan,
Zei ik zoo tegen Piet,
De koe, hoe meer men haar beschouwt,
Hoe dommer dat zij ziet!

't Is anders toch zoo'n nuttig dier;
Haar boter, kaas en melk,
Wat brengen zij een voordeel aan,
Wat smaken zij een elk!

En na haar dood, — haar vleesch, haar huid,
Al wat zij achterlaat,
Niets is er dat geen waarde heeft,
Daar 't ons ten dienste staat!

„Maar Ko!” zei Piet, „gelooft gij dan
„Dat kennis noodig is,
„Bij 't geen zij ons zoo ruimschoots geeft?
„Ik denk, gij hebt het mis!”

„God schiep dat dier tot nut van ons
„Met alles wat zij geeft;
„Dus ziet gij dat de kennis hier
„Met niets te maken heeft!”

„Zoo bezig zijn is goed!” zei Pa,
Die juist ons had gehoord,
„Doch daar gij aan het spreken waart,
„Heb ik u niet gestoord!”

„Maar voelt gij nu in uw gesprek
„Die les in leering groot:
„Men kan in 't leven nuttig zijn,
„En ook nog na den dood!

„Die deugdzaam leeft, verstrekt tot nut
„Voor heel de maatschappij;
„En na zijn dood wijst men op hem,
„En zegt: zoo leefde hij!”

Wij dankten voor die wijze les;
Zij was voor beiden goed!
Toen zeide Pa: „onthoudt dan dit,
„Ziet toe, dat gij het doet!
